

สภาการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

วิทยานิพนธ์

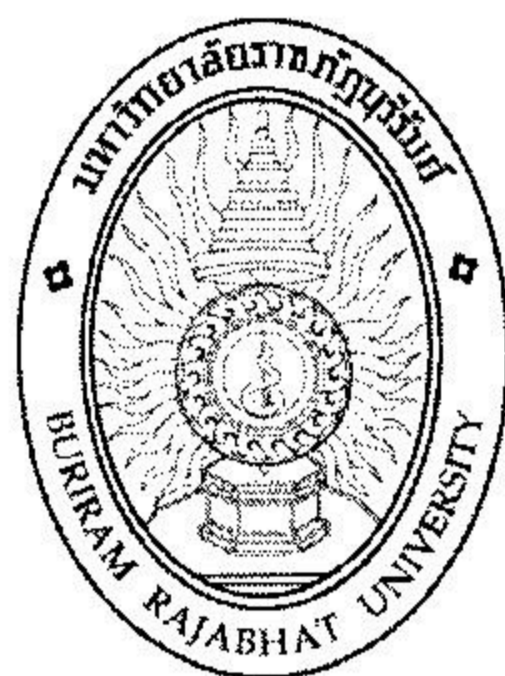
ของ

ณัฐวดี จันทร์ศรีจักร

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

**STATES OF DISTRICT OUTSTANDING SCHOOLS
ADMINISTRATION UNDER BURIRAM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4**

Natthawadee Chansornjak

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Administration

July 2012

Copyright of Buriram Rajabhat University

ชื่อเรื่อง	สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4		
ผู้วิจัย	ณัฐวดี จันทร์ศรจักร		
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ มาลีณี จุโทปะมา	ที่ปรึกษาหลัก	
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริราณี จุโทปะมา	ที่ปรึกษาร่วม	
ปริญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์	2555

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำนวน 288 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะคือ แบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบปลายเปิด มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 1.942 ถึง 6.437 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9753 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบสมมุติฐาน โดยการวิเคราะห์ t-test และ F-test โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้
2. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ที่มีประสบการณ์

ในการปฏิบัติงานต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ที่มีผู้ให้ข้อเสนอแนะสูงสุด พบว่า ด้านการบริหารจัดการ ควรให้ชุมชน คณะกรรมการเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มากขึ้น จัดทำรายงานผลการประกันคุณภาพให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่องทุกปี ด้านการจัดการเรียนรู้ ควรมีการพัฒนาการใช้สื่อในการเรียนรู้ที่หลากหลาย พัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีให้กับครูมากขึ้น ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ควรเพิ่มการสนับสนุนอุปกรณ์เทคโนโลยีให้กับโรงเรียนขนาดเล็กเช่นเครื่องคอมพิวเตอร์ และระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย ด้านการมีส่วนร่วมโรงเรียนควรมีการจัดโครงการดูงานโรงเรียนอื่นที่มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพแก่ครูและมีการจัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูในโรงเรียนที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกัน

TITLE	States of District Outstanding Schools Administration under Buriram Primary Educational Service Area Office 4		
AUTHOR	Natthawadee Chansornjak		
THESIS ADVISORS	Associate Professor Malinee Chutopama	Major Advisor	
	Assistant Professor Dr. Siranee Chutopama	Co-advisor	
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2012

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare the states of district outstanding schools administration as perceived by the administrators and teachers under Buriram Primary Educational Service Area Office 4, classified by positions and working experiences. The samples were 288 administrators and teachers, selected through multi-stage random sampling technique. The instrument used in this study was a 3-part questionnaire, including check list, 5-rating scale, and open-ended form with the discrimination value between 1.942-6.437, and the reliability at .9753. The statistics used for analyzing the collected data were percentage, mean, and standard deviation. The hypotheses were tested by t-test and F-test. The statistically significant difference was set at the level of .05.

The findings were as follows:

1. The states of district outstanding schools administration under Buriram Primary Educational Service Area Office 4 as perceived by the administrators and teachers both as a whole and at each aspect were at "high" levels. The administrative management was reported as the highest mean score, followed by atmosphere and environment, and participation while, the learning management was reported as the lowest mean score.

2. The comparison of the opinions of the administrators and teachers about the states of district outstanding schools administration under Buriram Primary Educational Service Area Office 4, classified by positions both as a whole and at each aspect was statistically significant difference at .01 levels.

3. The comparison of the opinions of the administrators and teachers about the states of district outstanding schools administration under Buriram Primary Educational Service Area Office 4, classified by different working experiences as a whole was statistically significant difference at .05 level. When considering at each aspect, it was found that the learning management, and atmosphere and environment were statistically significant difference at .05 levels; whereas, the respects were not different.

4. The opinions and suggestions of the administrators and teachers about the states of district outstanding schools administration under Buriram Primary Educational Service Area Office 4 with the highest percentages were: 1) Administrative management: the community and committees should take more part in educational quality assurance in schools, and make report to relevant persons annually; 2) Learning management: the learning media should be diversity developed, and more created the skills in using technology; 3) Atmosphere and environment: the technology tools in small-sized schools should be supported such as computers and wireless internet system; 4) Participation: the schools should provide the study tours to other schools which are taught with the quality of instructions to teachers and set the meetings for learning exchanging between network school teachers.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่ายผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ มาลีณี จุฑาปะมา ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิริณี จุฑาปะมา ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง กาญจนการุณ กรรมการสอบ ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำตรวจแก้ไขข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และ ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้อำนวยความสะดวกในการประสานงานจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน คือ นายอำนาจ พุทธชาติ ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 นายพุดพิงศ์ มนต์รีโพธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสตึก อำเภอสตึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 นายปิยวัฒน์ เพชรศรี ศึกษาพิเศษชำนาญการพิเศษ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามทดลองใช้ และตอบแบบสอบถามการวิจัยในครั้งนี้

ณัฐวดี จันทร์สรจักร

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
หลักการบริหาร โรงเรียน.....	8
ความหมายของการบริหาร.....	9
แนวคิดและทฤษฎีการบริหาร.....	9
ภารกิจในการบริหาร.....	15
บทบาทของผู้บริหารในการบริหาร โรงเรียน.....	18
การบริหารงานของ โรงเรียนดีประจำตำบล.....	19
ความหมายและความเป็นมาของ โรงเรียนดีประจำตำบล.....	19
แนวคิดเกี่ยวกับ โรงเรียนดีประจำตำบล.....	21
ขั้นตอนการดำเนินงานของ โรงเรียนดีประจำตำบล.....	21
การพัฒนา โรงเรียนดีประจำตำบล.....	24
บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในการบริหารงาน โรงเรียนดีประจำตำบล.....	28
แนวทางการดำเนินงานพัฒนา โรงเรียนดีประจำตำบล.....	34
การประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพ โรงเรียนดีประจำตำบล.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
งานวิจัยในประเทศ.....	37
งานวิจัยต่างประเทศ.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	112
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	112
สมมติฐานของการวิจัย.....	112
วิธีดำเนินการวิจัย.....	113
สรุปผลการวิจัย.....	114
อภิปรายผล.....	117
ข้อเสนอแนะ.....	122
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	122
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	122
บรรณานุกรม.....	123

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	127
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	128
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการวิจัย หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย หนังสือ ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	136
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	142

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ประจำปีการศึกษา 2554	44
2 จำนวนและร้อยละสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง.....	52
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมและรายด้าน.....	53
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมและรายข้อ.....	54
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน.....	59
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมและรายข้อ.....	60
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมและรายข้อ.....	66
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน.....	72
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านการบริหารจัดการ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ.....	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพ การบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านการเรียนรู้ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายชื่อ.....	77
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพ การบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายชื่อ.....	82
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพ การบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านการมีส่วนร่วม จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายชื่อ.....	85
13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของ โรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน.....	89
14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของ โรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายชื่อ.....	90
15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของ โรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน.....	96
16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของ โรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในด้านการเรียนรู้ จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม
	จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่..... 98
18	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ..... 99
19	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านการบริหารจัดการ..... 107
20	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านการเรียนรู้..... 108
21	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม..... 110
22	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านการมีส่วนร่วม..... 111

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า การศึกษาเป็นเครื่องมือที่มุ่งให้คนเกิดความรู้ ความคิด ความสามารถ เกิดความสมดุลทั้งร่างกาย จิตใจและสังคม เพื่อเตรียมความพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลก ทั้งในด้านประชากร สังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งด้านการเมือง ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงนับได้ว่าการศึกษาเป็นเครื่องมือและกลไกที่สำคัญในการมีส่วนช่วยพัฒนา คนในชาติ ให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจและสังคม เมื่อสังคมใด มีพลเมืองที่มีความพร้อมโดยสมบูรณ์แล้ว ประเทศนั้นก็จะมีรายได้เปรียบทั้งในด้านการมี กำลังคนที่มีศักยภาพในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งมีความได้เปรียบในการแข่งขันกับต่างประเทศ โดยภาพรวมแล้ว การศึกษาจึงเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นสิ่งที่ช่วยหล่อหลอมให้ประชากรมีการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชน ชาวไทย มาตรา 43 ระบุไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิ เสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน ในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ มาตรา 81 ระบุไว้ว่ารัฐต้องจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม และจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการ ศึกษา ปรับปรุง การศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างความรู้ และปลูกฝัง จิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ เป็นประมุข สนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปะวิทยาการต่าง ๆ เร่งรัดพัฒนาวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมของชาติ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550. 2550 : 23) การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาที่สำคัญที่สุดที่จะเป็นฐานในการจัดการศึกษาใน ระดับที่สูงขึ้น หัวใจของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือ การยกระดับคุณภาพของการศึกษาให้สูงขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาคนให้เป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข อีกทั้งการจัดการศึกษาในโรงเรียน ผู้บริหาร โรงเรียนและ บุคลากรล้วนมีบทบาทสำคัญที่จะบริหารการศึกษาและพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพตามนโยบาย

ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นไปตามหลักการจัดการเรียนรู้ ได้กำหนดแนวทางในกระบวนการเรียนรู้ได้โดยให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดหาเนื้อหาสาระ และกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการความคิด และประยุกต์ความรู้มาใช้ในการจัดกิจกรรม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา มีการจัดการเรียนการสอนให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ มีความประสงค์ความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 13)

การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) ได้กำหนดหลักการพัฒนาการศึกษาทั้งด้าน “คุณภาพ โอกาส และการมีส่วนร่วม” และกำหนดกรอบและสาระสำคัญของการศึกษาและเรียนรู้ที่ต้องการปฏิรูปอย่างเร่งด่วน 4 ประการหลัก คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ที่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียดการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์ ห่างไกลยาเสพติด เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น มีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีระบบการบวนการผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ โดยพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภทให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2552 : 5-9) รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และภาคเอกชน และทุกภาคส่วน มีระบบการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ มีการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากความสำคัญของการพัฒนาระบบการศึกษากระทรวงศึกษาธิการจึงมอบนโยบายการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบลแก่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 87 เขต และผู้อำนวยการโรงเรียนดีประจำตำบล 87 โรงเรียน เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2553 มีเป้าหมายเพื่อให้เป็น

สถานศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับเด็กในชนบทท้องถิ่น ให้มีโอกาสด้านการศึกษาที่เท่าเทียมกัน มีการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและประชาชนทุกภาคส่วนในชุมชน โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีประจำตำบล มุ่งเน้นให้มีการพัฒนาการศึกษาโดยการฝึกด้วยระบบพี่เลี้ยง สร้างความอบอุ่น มั่นใจด้วยความเป็นกัลยาณมิตร จากโรงเรียนคู่พัฒนา โรงเรียนพี่เลี้ยง และหน่วยเคลื่อนที่เร็ว (Roving - Team) (RT) จากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคและทีมงานการเป็นเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมซึ่งกระบวนการทั้งหมดมีเป้าหมายสุดท้ายที่โรงเรียนดีประจำตำบลทุกโรงเรียนจะเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงดี มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าค่าเฉลี่ย นักเรียนอ่านคล่อง เขียนคล่อง มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเป็นไทย รักงานอาชีพ และมีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 2)

นโยบายการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล เป็นนโยบายที่มีความตั้งใจเพื่อลดช่องว่างระหว่างโรงเรียนชนบทและโรงเรียนในเมือง เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นชนบทได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และรองรับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งทางด้านคุณภาพ โอกาส และการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งการดำเนินงานมีการคัดเลือกโรงเรียนดีประจำตำบลในทั่วประเทศของประเทศไทยปีงบประมาณ 2554 - 2557 จำนวนทั้งสิ้น 6,351 โรงเรียนแยกเป็นจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 154 โรงเรียน สำหรับเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ได้รับคัดเลือกจำนวน 37 โรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 : 12)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 4 โดยใช้โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกโรงเรียนดีประจำตำบล ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 4 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4, 2554 : 1-2) ได้พบปัญหาในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นชนบท ซึ่งนักเรียนส่วนมากมักด้อยโอกาสในการเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ เพื่อให้มีความเพียบพร้อมที่จะเป็นต้นแบบหรือศูนย์สาธิต การให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ตลอดจนเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมและ มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ เชื่อมมั่นและศรัทธาในการปฏิบัติงานของโรงเรียน และไม่จำเป็นต้องส่งบุตรหลานไปเรียนในเมือง โดยโรงเรียนและชุมชนสามารถจัดกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ ให้บริการและเชื่อมความสัมพันธ์กับชุมชนได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีที่ประจำตำบล เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานคุณภาพระดับสูง มีความเข้มแข็งทั้งทางด้านวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คนตรี กีฬา และศิลปะ โรงเรียนมีความพร้อมด้านกายภาพ ได้รับการสนับสนุนที่เหมือนกัน คือ การปรับปรุงภูมิทัศน์ต่าง ๆ ขึ้นมาตรฐานมีความสะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มีการสนับสนุน

การก่อสร้างอาคารเรียนตามจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น เป็น “โรงเรียนชุมชน” ที่มีความร่วมมือกับท้องถิ่นและบริการชุมชนอย่างเข้มแข็งตลอดจนเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน เพื่อนำผลของการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารสถานศึกษาภายใต้โครงการ โรงเรียนดีประจำตำบล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นุรีรัมย์ เขต 4 รวมทั้งเป็นบทเรียนสำหรับพื้นที่อื่นในการบริหารสถานศึกษาภายใต้โครงการ โรงเรียนดีประจำตำบลต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงาน โรงเรียนดีประจำตำบล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นุรีรัมย์ เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงาน โรงเรียนดีประจำตำบล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารกับครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นุรีรัมย์ เขต 4 แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นุรีรัมย์ เขต 4 แตกต่างกัน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้หน่วยงานมีข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล ชัดเจนยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางให้โรงเรียน และผู้เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารสถานศึกษาภายใต้โครงการ โรงเรียนดีประจำตำบล รวมทั้งเป็นต้นแบบหรือเป็นบทเรียนสำหรับพื้นที่อื่นในการบริหารสถานศึกษาภายใต้โครงการโรงเรียนดีประจำตำบลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การกำหนดขอบเขตของการวิจัย ประกอบด้วย

1. **ขอบเขตของเนื้อหา** ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร บทความ อินเทอร์เน็ต และ รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนดีประจำตำบล ผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตเนื้อหาในการศึกษา ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 34-36)

- 1.1 ด้านการบริหารจัดการ
- 1.2 ด้านการจัดการเรียนรู้
- 1.3 ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม
- 1.4 ด้านการมีส่วนร่วม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งมีจำนวน 37 โรงเรียน โดยแยกเป็นผู้บริหารจำนวน 74 คน และครูจำนวน 418 คน รวมทั้งหมดจำนวน 492 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู สำหรับผู้บริหารใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนครูใช้การสุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คน หลังจากนั้นทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

3.1.1 สถานภาพตำแหน่ง

3.1.1.1 ผู้บริหาร

3.1.1.2 ครู

3.1.2 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

3.1.2.1 ต่ำกว่า 5 ปี

3.1.2.2 5-10 ปี

3.1.2.3 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **โรงเรียนดีประจำตำบล** หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกในท้องถิ่นชนบท ที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ชุมชน และภาคีเครือข่าย ร่วมกันจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม พัฒนาโรงเรียนให้มีความเข้มแข็ง มีมาตรฐานคุณภาพระดับสูงทั้งด้านงานวิชาการ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สุขภาพอนามัย งานอาชีพ และภูมิทัศน์ เป็นที่ยอมรับของชุมชน

2. **สภาพการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบล** หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานของผู้บริหารและครูภายใต้โครงการโรงเรียนดีประจำตำบล ซึ่งแบ่งออกได้ 4 ด้านดังนี้

2.1 **ด้านการบริหารจัดการ** หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานที่ต้องทำความเข้าใจเป็นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการสนับสนุนดูแลโรงเรียน และการส่งเสริมความร่วมมือของเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรภาครัฐ และเอกชน เพื่อระดมทรัพยากร จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล ระยะ 4 ปี แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการนิเทศ และประเมินอย่างต่อเนื่อง ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง จัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียนดีประจำตำบล และรายงานผลการดำเนินงานต่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษาและ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 **ด้านการจัดการเรียนรู้** หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานที่ต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเข้มข้น โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น สร้างการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง และเน้นการคิดวิเคราะห์ด้วยการเรียนแบบโครงงาน (Project Based Learning) หรือการเรียนโดยการแก้ปัญหา (Problem Based Learning) ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกเชิงสร้างสรรค์โดยกระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับการบริการหรือพัฒนาชุมชนเพื่อสร้างจิตสาธารณะเป็นสมาชิกของชุมชนที่มีคุณภาพ นำไปสู่การรักและพัฒนาถิ่นฐานของตน มีการจัดการความรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ มีกิจกรรมที่เน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสาระ เน้นความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ยิ้มไหว้ ทักทาย จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี ปลอดภัย เสพติด

2.3 **ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม** หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานที่ต้องสร้างบรรยากาศของโรงเรียนสะอาด ร่มรื่นสวยงาม ปลอดภัยเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระต่างๆ จัดให้มี ห้องเรียน ห้องสุขา ห้องสมุด 3 ดี ห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สื่อ วัสดุอุปกรณ์เพียงพอ และมีระบบการใช้อย่างคุ้มค่า สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีสัมพันธภาพที่ดี ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การทำงาน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นศูนย์รวมให้บริการชุมชน

ศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพครบวงจร ศูนย์กีฬา เพื่อชุมชนในการแสวงหาความรู้ และบริการชุมชนอย่างเข้มแข็ง

2.4 ด้านการมีส่วนร่วม หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานที่ต้องสร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อความร่วมมือและช่วยเหลือกันทางวิชาการ เพื่อทำให้เกิดระบบการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้ได้มากที่สุด ให้บริการวิชาการสำหรับนักเรียนและครูจากโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง เช่น การนำนักเรียนมาเรียนรวม การจัดครูเคลื่อนที่ ความร่วมมือกันในการพัฒนาครูและวางแผนการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียนมีเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนดีประจำตำบล เพื่อเอื้อประโยชน์แก่การจัดการศึกษาของโรงเรียน และมีแนวทางชัดเจนในการนำทรัพยากรที่ได้ไปพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม ศักยภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานจากทุกภาคส่วน ร่วมมือกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นแหล่งเรียนรู้มาช่วยในการเรียนการสอน

3. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ซึ่งประกอบด้วยโรงเรียนในอำเภอสตึก อำเภอแคนดง อำเภอนาโพธิ์ อำเภอพุทไธสง อำเภอกุเมืองและอำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์

4. สถานภาพตำแหน่ง หมายถึง สถานภาพการปฏิบัติงานในสถานศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้

4.1 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนและรองผู้อำนวยการ โรงเรียน

4.2 ครู หมายถึง ข้าราชการครูที่ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียน

5. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่ได้รับคำสั่งบรรจุแต่งตั้งในการเป็นผู้บริหารหรือการเข้ารับราชการของข้าราชการครู แบ่งเป็น 3 กลุ่มดังนี้

5.1 ต่ำกว่า 5 ปี

5.2 5 - 10 ปี

5.3 10 ปีขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล และผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. หลักการบริหาร โรงเรียน
 - 1.1 ความหมายของการบริหาร
 - 1.2 แนวคิดและทฤษฎีการบริหาร
 - 1.3 การกิจในการบริหาร
 - 1.4 บทบาทของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียน
2. การบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล
 - 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนดีประจำตำบล
 - 2.2 ขั้นตอนการดำเนินงานของโรงเรียนดีประจำตำบล
 - 2.3 การพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล
 - 2.4 บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบล
 - 2.5 แนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล
 - 2.6 การประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีประจำตำบล
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักการบริหารโรงเรียน

การบริหารงานในหน่วยงานเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่ต้องกำหนดแบบแผนและขั้นตอนต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน ดังนั้นผู้บริหารจะต้องรู้จักเลือกวิธีการและกระบวนการบริหารงานให้เหมาะสม เพื่อพัฒนาหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ความหมายของการบริหาร

ความหมายของการบริหาร ได้มีผู้รู้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันออกไป ดังนี้

ภาวिका ชาราศรีสุทธิ และคณะ (2542 : 131) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การจัดการหรือการควบคุมกิจการต่าง ๆ ของรัฐ เช่น การบริหารการเงินของมูลนิธิ การบริหารกิจการภาษี การบริหารกิจการแพทย์และสาธารณสุข การบริหารอาณานิคม การบริหารที่ดินรกร้างว่างเปล่า การบริหารการก่อสร้าง การบริหารที่ดินทำกิน การบริหารกิจการอุตสาหกรรมและอื่น ๆ ที่เป็นงานที่เรียกว่ากันในปัจจุบันว่า “รัฐประศาสนศาสตร์”

วิโรจน์ สารรัตนะ (2542 : 2) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร โดยอาศัยหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 14) กล่าวว่า การบริหารงานของผู้บริหารย่อมมีฐานของการบริหาร คือ อำนาจหน้าที่ หมายถึง สิทธิในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งได้กำหนดไว้กับตำแหน่ง เพื่อให้ผู้ดำรงตำแหน่งใช้สำหรับการตัดสินใจและปฏิบัติหน้าที่การงานต่างๆ ได้สำเร็จลุล่วงลงได้ ส่วนความรับผิดชอบเป็นความผูกพันที่ผู้บริหารยึดถือไว้ในการที่จะปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ให้เป็นผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

เสนาะ ตีเขาว์ (2543 : 1) ให้ความหมายไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการทำงานกับคนและโดยอาศัยคนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง

จันทราณี สงวนนาม (2551 : 25) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารเป็นเรื่องของการทำกิจกรรมโดยผู้บริหารและสมาชิกในองค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุด นักบริหารหลายคนต่างเห็นพ้องต้องกันว่า การบริหารเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะบุคคล โดยมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนในการทำงาน บางคนเห็นว่า การบริหารเป็นศิลปะของการเป็นผู้นำที่จะนำให้ผู้อื่นทำงานตามวัตถุประสงค์ได้ บางคนให้ความหมายว่า การบริหารเป็นกระบวนการทางสังคม ซึ่งมีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาทำกิจกรรมร่วมกัน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย จึงเห็นได้ว่า เรื่องของการบริหารเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยุ่งยากสลับซับซ้อน เป็นเรื่องที่ต้องเกี่ยวข้องกับคน ความรู้สึกนึกคิด ทรัพยากร จุดมุ่งหมาย รวมทั้งกระบวนการในการบริหารงาน

สุนทร โคตรบรรเทา (2552 : 3) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารหรือการจัดการเป็นกระบวนการทำงานกับคนและโดยคน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดขององค์กร

กู๊ด (Good. 1973 : 14) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่าเป็นการวินิจฉัยสั่งการควบคุมและจัดการเรื่องเกี่ยวกับงานหรือภารกิจของโรงเรียน โดยมุ่งผลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้ ภาระหน้าที่ดังกล่าวจะเกี่ยวกับครูอาจารย์ นักเรียน และบุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียน

เซอร์จิโอแวนนี (Sergiovanni. 1980 : 5) การบริหาร คือ กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป ความหมายของการบริหารมีผู้ให้ความหมายไว้ต่างๆ กัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และมุมมองที่มีต่อการบริหาร เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของคณะบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ร่วมปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดและทฤษฎีการบริหาร

มีผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

กรมวิชาการ (2541 : 3) ให้แนวคิดไว้ว่า ในการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษานั้น ควรมุ่งการบริหารตามหลักการ 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพ ด้านความเสมอภาค และด้านความสอดคล้องกับสภาพที่เผชิญ ดังนั้น จะต้องหาความพอดีระหว่างคุณภาพ เสมอภาคและความสอดคล้องเพื่อจะได้เสริมสร้างความสนใจใฝ่รู้และรักธรรมชาติแวดล้อมอันจะทำให้การเรียนการสอนในระดับศึกษามีรากฐานที่มั่นคง

ธีระ รุญเจริญ (2545 : 49) ให้แนวคิดไว้ว่า การบริหารการศึกษาเป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจจากส่วนกลาง หรือศูนย์รวมอำนาจไปสู่ส่วนต่างๆ ขององค์กรหรือตามระดับชั้นขององค์กร โดยให้ทุกส่วนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหาร การศึกษาดังกล่าวต้องยอมรับว่ายังมีได้เป็นระบบที่เป็นการเอื้ออำนวยต่อการบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเพราะยังเป็นระบบอำนาจ อำนาจในการบังคับบัญชา การตัดสินใจ การอนุญาต อนุมัติ ตลอดจนบริหารงานบุคคล การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง และการเงินหรืองบประมาณ ในการบริหารการศึกษานั้นอยู่ที่ส่วนกลางหรืออยู่ที่กระทรวง ทบวง กรม ระบบการบริหารดังกล่าวนี้เป็นสายบังคับบัญชาที่ก่อให้เกิดความล่าช้าและไม่สนองตอบต่อความต้องการของท้องถิ่นต่างๆ ได้ จึงทำให้การบริหารการศึกษาไม่เกิดผลดีหรือไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

แผน น้ำจันทร์ (2548 : 16) ได้กล่าวว่ากระบวนการบริหาร(Management Process) หมายถึง กระบวนการเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร โดยมีขั้นตอนดังนี้

การวางแผน (Planning) คือ การกำหนดเป้าหมายขององค์กรและตัดสินใจว่าจะปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายและเป็นหน้าที่ของผู้บริหารประการแรก ทั้งนี้เพราะหน้าที่อื่นๆ ของผู้บริหาร

จะต้องขึ้นอยู่กับการวางแผนทั้งสิ้น หมายความว่าในองค์กร การจัดองค์กร การเป็นผู้ชักนำและ การจูงใจตลอดจนการควบคุมเป็นหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับการวางแผน

การจัดองค์กร (Organizing) เป็นการจัดกลุ่มของทรัพยากรและกิจกรรมเพื่อให้ บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งเป็นกระบวนการจัดกลุ่มกิจกรรมที่จำเป็น เพื่อให้ บรรลุวัตถุประสงค์หลักโดยการจัดกลุ่มงานเป็นหน่วยการจัดการ และการออกแบบให้แต่ละกลุ่มที่ ขึ้นตรงต่อผู้จัดการ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ที่จำเป็นในการควบคุมการทำกิจกรรมต่าง ๆ

การชักนำและการจูงใจ (Leading and Motivation) หน้าที่การชักนำและการจูงใจ เป็นหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ดังนี้ แผน นัจินทร์ (2548 : 17)

1 การชักนำ (Leading) เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อบุคคลที่จะทำงานเพื่อให้ บรรลุเป้าหมายทั่วไป หรือหน้าที่งานอย่างหนึ่งในการจัดการซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้อิทธิพลในการ จูงใจผู้ปฏิบัติงานให้ไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร ซึ่งเป็นกระบวนการทำให้สมาชิก ขององค์กรทำงานร่วมกันโดยสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร

2 การจูงใจ (Motivation) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความพอใจในการทำงาน หรือการสำรวจการวิเคราะห์งาน พนักงานปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มกำลังผู้บริหารจะจูงใจพนักงาน โดยการกระตุ้นความสามารถเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย

3 การอำนวยการ (Directing) เป็นกระบวนการที่ใช้สองเครื่องมือ การชักนำและการ จูงใจไว้ด้วยกันให้การดำเนินงานขององค์กรดำเนินไปตามแผนปฏิบัติการให้บรรลุวัตถุประสงค์ ขององค์กร

4 การควบคุม (Controlling) เป็นกระบวนการประเมินและควบคุมการ ดำเนินการเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง หน้าที่ในการบริหารซึ่งมี จุดหมายที่การควบคุมกิจการขององค์กร เพื่อประเมินว่าการปฏิบัติงานจริงจะเหมือนหรือแตกต่าง จากมาตรฐานและจุดมุ่งหมายขององค์กรมากหรือน้อยเพียงไร เพื่อจะดำเนินการอย่างเหมาะสมใน การแก้ไขปรับปรุงสิ่งที่มีความคลาดเคลื่อนไปจากแผนการที่วางไว้

ฟาโยล (Fayol, 1949 : 66 – 70 ; อ้างถึงใน ศิวพร เรืองใจ, 2546 : 36) เป็นบุคคลต้นคิด เกี่ยวกับหลักและกระบวนการบริหาร ซึ่งวิเคราะห์องค์ประกอบมูลฐานของการบริหารงานว่ามี 5 ขั้นตอนคือ

1 การวางแผน (Planning) หมายถึง การศึกษางานในอนาคตและการจัดการวางแผน เพื่อปฏิบัติ

2 การจัดองค์กร (Organizing) หมายถึง การรวบรวมวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือและ กำลังคน แล้วจัดแบ่งงานทั้งวัสดุและกำลังคนออกไปตามหน้าที่ของงาน

3 การบังคับบัญชา (Commanding) หมายถึง การส่งการให้บุคคลในหน่วยงานปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตรงตามเป้าหมายของงาน

4 การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานกิจการทุกอย่างให้ดำเนินไปได้อย่างประสานสัมพันธ์กันโดยตลอด

5 การควบคุม (Controlling) หมายถึง การบังคับให้งานทุกอย่างดำเนินไปตามกฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผน หรือตามคำสั่งที่ได้กำหนดไว้แล้ว

จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ (2541 : 703) ได้นำเสนอระบบการจัดการด้านปัจจัยในการบริหารงาน (CHAKRIT S 5 M: Social Development Component) ไว้ว่า การที่นักบริหารไม่ว่าจะปฏิบัติอยู่ในระดับใด จะสามารถนำเอานโยบายของฝ่ายการเมือง หรือนโยบายและคำสั่งของผู้บังคับบัญชาไปปฏิบัติ จัดทำให้เกิดผลสำเร็จได้เป็นอย่างดีนั้น นอกเหนือจากที่เขาผู้นั้นจะต้องมีความสำนึกถึงสังคมและประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ตนเองถูกวางตัวหรืออาสาเข้ามาในการรับผิดชอบในการสร้างประโยชน์แล้ว นักจัดการผู้นั้นยังต้องมีความรู้ และความรู้ที่จะกำหนดระบบงาน ระเบียบ และเทคนิคในการปฏิบัติงาน สร้างความพร้อมและมีความสามารถที่จะใช้สิ่งเหล่านี้ให้เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการทำงานของตน และหน่วยงานของตนอีกด้วย ระบบระเบียบและเทคนิคในการปฏิบัติงานที่กล่าวถึง สามารถแยกตัวออกได้เป็น 5 ด้านดังนี้คือ

M 1 (Mechanism) ได้แก่ ด้านการจัดการองค์กร หมายถึง การกำหนดรูปแบบและภารกิจขององค์กร การแบ่งงานส่วนองค์กร การกำหนดกิจกรรมของแต่ละส่วนงาน การกำหนดตำแหน่งงาน (Position) พร้อมหน้าที่ความรับผิดชอบและอำนาจ (Authority) ของแต่ละตำแหน่งแต่ละส่วน แต่ละระดับ (Level) และขององค์กรเป็นส่วนรวม การกำหนดโครงสร้างและความสัมพันธ์ของงานส่วนต่าง ๆ ของแต่ละองค์กร และการสร้างระบบการควบคุมให้ทุกส่วนขององค์กรได้เป็นไปอย่างสืบเนื่องและมีเอกภาพ (Unity)

M 2 (Money) ได้แก่ ด้านการเงินที่จะต้องจัดหาเพื่อดำเนินกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในจำนวนและกำหนดเวลาที่ถูกต้องสอดคล้องกัน ดังนั้นการพิจารณาเรื่องแหล่งเงิน การจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในกิจกรรมและรายการต่าง ๆ ให้ได้สัดส่วนที่จะทำให้ผลตอบแทนดีที่สุด และควบคุมการใช้จ่ายให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์โดยไม่รั่วไหล สูญเสียหรือฟุ่มเฟือยโดยไม่จำเป็น แต่ในขณะเดียวกันก็เพื่อที่จะช่วยสนับสนุนให้การทำงานได้ดำเนินไปอย่างราบรื่น จนสามารถบรรลุเป้าหมายได้เป็นอย่างดี การเงินจึงเป็นส่วนสำคัญที่นักจัดการจะต้องดูแล

M 3 (Manpower) ได้แก่ ด้านการบุคคล ซึ่งการจัดการที่ดีจำเป็นจะต้องได้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณสมบัติที่จำเป็นอย่างอื่นมาบรรจุให้กับตำแหน่งและหน้าที่การงานที่กำหนดไว้ แต่จะต้องให้มีจำนวนที่พอเพียงไม่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป การจัดการด้านบุคลากร

ยังครอบคลุมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการให้ค่าตอบแทน และผลประโยชน์ที่สมดุลกับภาวะการณ์ปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร รวมทั้งความจำเป็นที่จะต้องดูแลความเรียบร้อยในการปฏิบัติและการเพิ่มพูนความรู้และสมรรถภาพในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรภายในหน่วยเป็นระยะ ๆ ด้วย

M 4 (Material & Buildings) ได้แก่ การจัดหาและมีไว้ซึ่งเครื่องมือเครื่องใช้ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ปฏิบัติงาน สถานบริการที่เหมาะสม ทันสมัย พอเพียง และมีประสิทธิภาพที่จะสามารถช่วยให้การดำเนินงานตามหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ๆ ได้เป็นไปอย่างได้ผลหรือสมประโยชน์ที่สุด ทั้งนี้การจัดการด้านนี้ยังรวมถึงการเสาะแสวงหา การคิดค้นออกแบบ การควบคุม การใช้งาน การบำรุงรักษาและเปลี่ยนชิ้นส่วนหรือส่วนประกอบ การซ่อมแซมสิ่งที่บกพร่อง ชำรุดเสียหาย หรือมีประสิทธิภาพในการทำงานต่ำกว่าระดับที่ต้องการ และการถอดถอนจากประจำการหรือรื้อถอน เพื่อจัดหาหรือจัดทำสิ่งทดแทนภายในกำหนดเวลาที่สมควรได้

M 5 (Methodology and Information) ได้แก่ องค์ความรู้และข้อมูลข่าวสารอันมีค่าที่นักจัดการจะต้องนำมาใช้ในการวางแผน การเลือกใช้กลยุทธ์ (Strategy) และกิจกรรม (Activity) ที่ควรจะดำเนินการจัดหน่วยงานและวางระบบงาน การติดต่อสื่อสาร การอำนวยความสะดวก การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหา

กรมวิชาการ (2541 : 3) ให้แนวคิดไว้ว่า ในการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาชั้นควรมุ่งพื้นฐาน 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพ ด้านความเสมอภาคและด้านความสอดคล้องกับสภาพที่เผชิญ ดังนั้น จะต้องหาความพอดีระหว่างคุณภาพ เสมอภาคและความสอดคล้องเพื่อจะได้เสริมสร้างความสนใจใฝ่รู้และรักธรรมชาติแวดล้อมอันจะทำให้การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาที่มีรากฐานที่มั่นคง

ทฤษฎีการบริหารของฟาโยล (Fayol, 1949 : ไม่มีเลขหน้า ; อ้างถึงใน สมคิด บางโม. 2544 : 33-34) เป็นบุคคลแรกที่วิเคราะห์ถึงองค์ประกอบมูลฐานของการบริหารว่ามี 5 ประการ ซึ่งปัจจุบันเรียกว่า ทฤษฎีการบริหาร (Administrative Process) มีดังนี้

- 1.1 การวางแผน (Planning) การกำหนดจุดมุ่งหมายและการปฏิบัติไว้ล่วงหน้า
- 1.2 การจัดหน่วยงาน (Organizing) การจัดหน่วยงาน การจัดคนและแบ่งงานกันทำ
- 1.3 การบังคับบัญชา (Commanding) การตัดสินใจ การสั่งการ การอำนวยความสะดวก
- 1.4 การประสานงาน (Co-ordination) การจัดให้ฝ่ายต่างๆ ทำงานไม่ซ้ำซ้อน
- 1.5 การควบคุม (Controlling) การควบคุมให้ทำงานตามแผนที่วางไว้

ทฤษฎีการบริหารการศึกษาของเซียร์ (Sears, 1959 : 205 ; อ้างถึงในสุพจน์ อวยประเสริฐ . 2542 : 8) เซียร์ เป็นบุคคลแรกที่นำเอาแนวความคิดของฟาโยล (Fayol) มาประยุกต์ใช้กับการบริหารการศึกษา ทฤษฎีการบริหารของ เซียร์ มี 5 ชั้น ดังนี้

- P = Planning หมายถึง การวางแผน
 O = Organizing หมายถึง การจัดหน่วยงาน
 D = Directing หมายถึง การอำนวยการ
 Co = Co-ordinating หมายถึง การประสานงาน
 C = Controlling หมายถึง การควบคุมการปฏิบัติงาน

วิช วิชนิการรณ (2545 : 39) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการบริหารที่สำคัญ 7 ประการหรือที่เรียกกันย่อ ๆ ว่า “POSDCORB Model” ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1 P = Planning หมายถึง การวางแผนอันเป็นการคาดการณ์ในอนาคต ซึ่งจะต้องคำนึงถึงนโยบายประกอบด้วย ทั้งนี้เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้มีความสอดคล้องต้องกันในการดำเนินงานการวางแผน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้ในทางวิทยาการและวิจารณญาณวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคต แล้วกำหนดวิธีการ โดยถูกต้องอย่างมีเหตุผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องและสมบูรณ์

2 O = Organization หมายถึง การจัดส่วนราชการหรือองค์การซึ่งในการศึกษาบางแห่งก็พิจารณารวมไปกับการปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการด้วยเรื่องการจัดแบ่งส่วนงานนี้ จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เช่น การจัดแบ่งงานเป็น กรม กอง แผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพของงาน หรือจัดตามลักษณะของงานเฉพาะอย่าง นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่ช่วงของการควบคุมและ/หรือพิจารณาในแง่ของหน่วยงาน เช่น หน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานที่ปรึกษา (Staff) หรือบ้างก็แยกเรียกเป็นหน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานแนะนำหรือที่ปรึกษา (Staff) และหน่วยงานช่วย (Auxiliary) เป็นต้น

3 S = Staffing หมายถึง การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่กำหนดไว้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งหมายถึง การจัดการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติงานให้เหมาะสม รวมถึงการที่จะเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพในการปฏิบัติงานของคณงานและพนักงานด้วย

4 D = Directing หมายถึง การศึกษาวิธีการอำนวยการรวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงานตลอดจนคิดปะในการบริหารงาน เช่น ภาวะผู้นำ มนุษย์สัมพันธ์และแรงจูงใจ เป็นต้น การอำนวยการให้รวมถึงการวินิจฉัยสั่งการ ซึ่งเป็นหลักสำคัญมากของการบริหารงานขึ้นอยู่กับความสามารถในการตัดสินใจของผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน

5 CO = Coordinating หมายถึง ความร่วมมือประสานงานเพื่อการดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและราบรื่น ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะช่วยให้ประสานงานดีขึ้น เพื่อช่วย

แก้ปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน การร่วมมือประสานงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการบริหาร เพราะเป็นปัจจัยสำคัญในอันที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จบรรลุประสงค์ขององค์กร

6 R = Reporting หมายถึง การรายงานผลปฏิบัติงานรวมถึงการประชาสัมพันธ์ที่ต้องแจ้งให้ประชาชนทราบด้วย อันที่จริงการรายงานนี้มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสารอยู่มากกว่ารายงานโดยทั่วไป หมายถึง วิธีการของสถาบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถามผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงาน ความสำคัญของรายงานนั้นอยู่ที่จะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความเป็นจริง

7 B = Budgeting หมายถึง การงบประมาณ โดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน ตลอดจนการใช้วิธีการงบประมาณเป็นแผนงาน เป็นเครื่องมือในการควบคุมงาน วิธีการบริการงบประมาณ

ธีระ รุญเจริญ (2545 : 49) ให้แนวคิดไว้ว่า การบริหารการศึกษาเป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจจากส่วนกลาง หรือศูนย์รวมอำนาจไปสู่ส่วนต่าง ๆ ขององค์กรหรือตามระดับชั้นขององค์กร โดยให้ทุกส่วนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหาร การศึกษาดังกล่าวต้องยอมรับว่ายังมีได้เป็นระบบที่เป็นการเอื้ออำนวยต่อการบริหารการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเพราะยังเป็นระบบอำนาจ อำนาจในการบังคับบัญชา การตัดสินใจ การอนุญาต อนุมัติ ตลอดจนบริหารงานบุคคล การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่ง และการเงินหรืองบประมาณ ในการบริหารการศึกษานั้นอยู่ที่ส่วนกลางหรืออยู่ที่กระทรวง ทบวง กรม ระบบการบริหารดังกล่าวนี้เป็นสายบังคับบัญชาที่ก่อให้เกิดความล่าช้าและไม่สนองตอบต่อความต้องการของท้องถิ่นต่าง ๆ ได้ จึงทำให้การบริหารการศึกษาไม่เกิดผลดีหรือไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

สรุป การนำแนวคิดหลักทฤษฎีการบริหารมาใช้ ต้องหาวิธีการบริหารในรูปแบบต่างๆ ทฤษฎีและหลักการบริหารการศึกษาต่างๆ มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน โดยมุ่งเน้นสู่ความสำเร็จสูงสุด การบริหารโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย รูปแบบการบริหารมีหลายรูปแบบทั้งที่เป็นรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยตรงและรูปแบบการบริหารองค์กรธุรกิจ แล้วนำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารการศึกษา

ภารกิจในการบริหาร

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการ มีการกำหนดภารกิจในการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งทางด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2549 : 33-37)

ด้านการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน
4. การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
5. การพัฒนาการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

ด้านการบริหารงานงบประมาณ ประกอบด้วย

1. ยึดหลักความเท่าเทียมกันและความเสมอภาคทางโอกาสการศึกษาของผู้เรียนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรัฐจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลสำหรับผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่สถานศึกษาของรัฐและเอกชนอย่างเท่าเทียมกัน และจัดสรรเพิ่มเติมให้แก่ผู้เรียนที่มีลักษณะพิเศษตามความจำเป็น
2. มุ่งเน้นการเสริมสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการจัดงบประมาณให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีความเป็นอิสระในการตัดสินใจมีความคล่องตัวควบคู่กับความโปร่งใส และความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้จากผลสำเร็จของงานและทรัพยากรที่ใช้
3. ยึดหลักการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณ โดยมีการจัดสรรงบประมาณให้เป็นวงเงินรวมแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา
4. มุ่งพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการงบประมาณตามมาตรฐานการจัดการทางการเงิน ดังนี้
 - 4.1 การวางแผนงบประมาณ
 - 4.2 การคำนวณต้นทุนการผลิต
 - 4.3 การจัดระบบ การจัดหาพัสดุ
 - 4.4 การบริหารทางการเงินและการควบคุมงบประมาณ
 - 4.5 การรายงานทางการเงินและผลการดำเนินงาน
 - 4.6 การบริหารสินทรัพย์
 - 4.7 การตรวจสอบภายใน
5. มุ่งส่งเสริมการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและสินทรัพย์จากทุกส่วนของสังคมมาใช้ในการจัดและพัฒนการศึกษา

6. การจัดตั้งงบประมาณ
 7. การจัดสรรงบประมาณ
 8. การตรวจสอบ ติดตาม และประเมินประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ
 9. การระดมทรัพยากรและลงทุนเพื่อการศึกษา
 10. การบริหารการเงิน
 11. การบริหารบัญชี
 12. การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
- ด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย
1. การวางแผนอัตรากำลัง
 2. การกำหนดตำแหน่งและวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 3. การเกลี่ยอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 4. การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 5. การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 6. การเปลี่ยนแปลงสถานภาพวิชาชีพ
 7. การพิจารณาเงินเดือนและค่าตอบแทน
 8. การเลื่อนขั้นเงินเดือน
 9. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
 10. การลาศึกษาต่อ
 11. การประเมินผลการปฏิบัติงาน
 12. การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
 13. การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
 14. การส่งเสริมวินัยสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 15. การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 16. การสั่งพักราชการ การสั่งให้ออกราชการไว้ก่อน
 17. การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 18. การอุทธรณ์
 19. การร้องทุกข์
 20. การออกจากราชการ
 21. การขอรับใบอนุญาตและการขอต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

22. งานทะเบียนประวัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
23. งานยกเว้นคุณสมบัติ
24. งานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
25. งานเลขานุการ คณะอนุกรรมการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา

ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา
3. การวางแผนการศึกษา
4. งานวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน
5. การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร
6. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
7. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8. งานเลขานุการคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา
9. การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม
10. การจัดทำสำมะโนนักเรียน
11. การรับนักเรียน
12. การจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษา
13. การอำนวยความสะดวกและประสานงาน
14. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา
15. การทัศนศึกษา
16. การส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
17. การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา
18. การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษา
19. งานประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น
20. งานกำกับดูแลสถานศึกษา ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและรายงาน
21. การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน
22. งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

บทบาทของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียน

ผู้บริหารหรือผู้นำหรือผู้จัดองค์การ หรือหัวหน้างาน ไม่ว่าจะหน่วยงานเล็กหรือหน่วยงานใหญ่ ย่อมมีบทบาทที่เป็นผลต่อการสำเร็จหรือประสิทธิภาพของงานเป็นอย่างยิ่งความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์การ ขึ้นอยู่กับผู้บริหาร หรือผู้นำ ซึ่งจะวินิจฉัยสั่งการ

ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา มีหน้าที่ความรับผิดชอบและภารกิจหลักที่สำคัญ คือ รับผิดชอบงานทุกอย่างของสถาบัน ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ การบริหารงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์และการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีขนาดใหญ่ย่อมมีบุคลากรมาก การบริหารงานเพียงคนเดียว อาจทำให้เกิดข้อบกพร่องได้ ผู้บริหารระดับสูงจึงมอบอำนาจบางอย่างให้ผู้อื่นปฏิบัติแทน หรืออาจแต่งตั้งหลาย ๆ คน มารับมอบอำนาจลดหลั่นกันไปตามสายงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอำนาจและหน้าที่รับผิดชอบตั้งแต่สูงสุดและลดระดับกันมา มีดังนี้ (เขาวเรศ วงศ์ปาลีย์, 2544 : ไม่มีเลขหน้า)

1. ผู้บริหารสูงสุดในโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ ซึ่งเรียกกันตามขนาดของโรงเรียนและระดับชั้นของเงินเดือน มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบงานทุกอย่างของโรงเรียน
2. ผู้ช่วยผู้บริหาร เป็นผู้ที่ผู้บริหารสูงสุดมอบอำนาจหน้าที่ให้ปฏิบัติ ดูแลรับผิดชอบงานเฉพาะด้าน เช่น ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เป็นต้น
3. หัวหน้าหมวดวิชา เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบงานของหมวดวิชา เช่น หมวดวิชาวิทยาศาสตร์ หมวดวิชาภาษาไทย แต่ละหมวดวิชาจะมีหัวหน้าหมวดดูแลในหมวดนั้นๆ
4. หัวหน้าฝ่าย มีอำนาจเทียบเท่ากับหัวหน้าหมวดวิชา แต่งานแตกต่างกันไป เช่น หัวหน้าฝ่ายการเงิน หัวหน้าฝ่ายกิจกรรม เป็นต้น

ผู้บริหารแต่ละระดับจะมีบุคลากรร่วมเป็นองค์กรบริหารด้วย เช่น ผู้ช่วยผู้อำนวยการก็มีหัวหน้าหมวด หัวหน้าฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องอยู่ในความดูแล หัวหน้าหมวดวิชาที่มีอาจารย์ที่อยู่ในหมวดวิชานั้นๆ หัวหน้าฝ่ายก็มีผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายนั้นๆช่วยเหลือปรึกษาหารือกัน

ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังมีบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้นำในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นบุคคลที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ รักเพื่อนมนุษย์ รักธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และมีจิตใจเป็นกลาง ในการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียน ครูผู้สอนจะต้องปรับปรุงพัฒนาทักษะและประสบการณ์ในการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ ความต้องการ และเจตคติ

ของผู้เรียน โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการเรียนรู้ให้สามารถเรียนรู้เป็นเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและนำไปใช้ในการสร้างและเตรียมทรัพยากรมนุษย์ ให้ประเทศมีคุณภาพที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศแบบยั่งยืน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกำหนดกลยุทธ์ โดยเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารจะต้องเร่งรัดพัฒนาครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ให้เป็นผู้ที่มีศักยภาพที่เหมาะสมที่จะให้การศึกษาอบรมพัฒนาเยาวชนของชาติในฐานะที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำองค์กรสู่การเปลี่ยนแปลง ฉะนั้นผู้บริหารจึงเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา เพราะผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำ และเป็นผู้สร้างขวัญกำลังใจให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนเกิดลักษณะนิสัยที่ต้องการในโลกยุคไร้พรมแดน

การบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล

ความเป็นมาของโรงเรียนดีประจำตำบล

โรงเรียนเป็นองค์กรทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพนักเรียน การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนจึงเป็นภารกิจที่สำคัญที่สุดของกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาโรงเรียนในท้องถิ่นชนบทซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่มีค้อยโอกาสในการได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพ

โรงเรียนดีประจำตำบล หมายถึง โรงเรียนในท้องถิ่นชนบท ที่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ชุมชน และภาคีเครือข่าย ร่วมกันจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม พัฒนาโรงเรียนให้มีความเข้มแข็งมีมาตรฐานคุณภาพระดับสูง (โรงเรียนคุณภาพ) ทั้งด้านงานวิชาการ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ สุขภาพอนามัย งานอาชีพ และภูมิทัศน์ เป็นที่ยอมรับของชุมชนและการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) จึงกำหนดหลักการพัฒนาการศึกษาทั้งด้าน “คุณภาพ โอกาส และการมีส่วนร่วม” รวมทั้งกำหนดกรอบและสาระสำคัญของการศึกษา และเรียนรู้ที่ต้องการปฏิรูปอย่างเร่งด่วน 4 ประการหลัก คือ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 5-9)

1. พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ที่มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีจิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพกาย

สุขภาพใจที่สมบูรณ์ ห่างไกลยาเสพติด เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น มีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถ สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีระบบ การบวนการผลิต และพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง

3. พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ โดยพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ทุกระดับและทุกประเภทให้สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

4. พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และภาคเอกชน และทุกภาคส่วน มีระบบการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ มีการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักบริหาร ยุทธศาสตร์และบูรณาการการศึกษากรุงเทพมหานคร. 2553 : 9 – 10) ตระหนักในความสำคัญ ในการปฏิบัติงานรองรับกรอบการพัฒนาการศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง ดังกล่าว และหลักการพัฒนาด้านคุณภาพ โอกาส และการมีส่วนร่วมจึงกำหนดนโยบาย โครงการ “โรงเรียนดีประจำตำบล” เพื่อดำเนินการพัฒนา “โรงเรียนคุณภาพ” ในท้องถิ่นชนบท ให้มีความพร้อมสามารถให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ และเอื้อต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย และการศึกษาพิเศษ ตลอดจนเป็นศูนย์รวมการบริการ และเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน โดยให้ ชุมชนมีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีความเชื่อมั่นศรัทธาส่งบุตรหลานเข้าเรียนใน โรงเรียน นำไปสู่การลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง การสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยโรงเรียนและชุมชนสามารถจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ภาพ ความสำเร็จของโรงเรียนดีประจำตำบลที่ว่า “โรงเรียนน่าอยู่ ครูดี นักเรียนมีคุณภาพ ชุมชนร่วมใจ ใช้ประโยชน์ร่วมกัน” และเพื่อพัฒนาโรงเรียนระดับตำบลในชนบทให้เป็น “โรงเรียนคุณภาพ” มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งทั้งทางด้านวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาสุขภาพ อนามัย การเรียนรู้อาชีพ และกิจกรรมบริการชุมชนอย่างมีคุณภาพ เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษา ที่มีคุณภาพสำหรับนักเรียนในท้องถิ่นชนบท ส่งเสริมความร่วมมือ หรือการมีส่วนร่วมจากชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำไปสู่ความเข้มแข็งของ โรงเรียนและรองรับการกระจายอำนาจ

แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนดีประจำตำบล

1. การจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
 2. เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านออกเขียนได้ การคิดวิเคราะห์ และการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างหลากหลายทั้งด้านดนตรี กีฬา ศิลปะ และอาชีพ
 3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยใช้เทคนิค 5 ร่วม คือ การร่วมคิด การร่วมวางแผน การร่วมปฏิบัติ การร่วมประเมินผล และการร่วมชื่นชม
 4. ปฏิบัติงานให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์ และภาพความสำเร็จที่ต้องการ โดยได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ท้องถิ่นตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ
 5. โรงเรียนจัดกิจกรรมบริการชุมชนอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ
- ขั้นตอนการดำเนินงานของโรงเรียนดีประจำตำบล**

การดำเนินโครงการ โรงเรียนดีประจำตำบลมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลและหน่วยงานที่มีส่วนได้ ส่วนเสียในการจัดการศึกษาหลายฝ่าย ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการมีประสิทธิภาพ ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย ควรดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 16-18)

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นสำหรับวางแผนพัฒนา

1. วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรคของการจัดการศึกษาโรงเรียนและจัดเรียงลำดับความสำคัญเร่งด่วน
2. วิธีดำเนินการ
 - 2.1 การประชุมประชาคมตำบล ครั้งที่ 1 เพื่อรับทราบปัญหา อุปสรรคและความต้องการของประชาชน
 - 2.2 การประชุมเชิงปฏิบัติการบุคลากรทั้ง 3 หน่วยงาน เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)
3. ระยะเวลาดำเนินการ กำหนดวันประชุมประชาคมตำบล และประชุมเชิงปฏิบัติการบุคลากรทั้ง 3 หน่วยงาน
4. ผลที่ได้รับ
 - 4.1 ข้อสรุปสภาพปัจจุบัน ปัญหา อุปสรรคของการจัดการศึกษาโรงเรียนในเขตตำบล และจัดเรียงลำดับความสำคัญเร่งด่วน
 - 4.2 ทราบปัญหา อุปสรรคด้านคุณภาพนักเรียน และความต้องการของโรงเรียน
 - 4.3 ได้กรอบแนวคิดแนวทางในการแก้ไขปัญหา อุปสรรคร่วมกันของ 3

หน่วยงานและทุกภาคส่วนในตำบลระดมความร่วมมือทุกด้าน ช่วยเหลือสนับสนุน การจัดการศึกษาของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 จัดทำร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

1. วัตถุประสงค์ เพื่อจัดทำร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ ที่เป็นพันธะสัญญา ระหว่าง 3 หน่วยงาน ต้องนำไปปฏิบัติงานให้เกิดผลสำเร็จตามตัวชี้วัด
2. กลุ่มเป้าหมาย หมายถึง คณะทำงานที่มาจาก 3 ฝ่าย ได้แก่
 - 2.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ศึกษาานิเทศก์และนักวิชาการศึกษา
 - 2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ประธานสภาตำบล ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หัวหน้าส่วนการศึกษาและนักวิชาการศึกษา
 - 2.3 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน
3. วิธีดำเนินการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ วิเคราะห์ภารกิจหน่วยงาน 3 หน่วยงาน ตามระเบียบและกฎหมายของแต่ละหน่วยงาน หาความสัมพันธ์และความสอดคล้องของภารกิจ จัดกลุ่มภารกิจงานที่มีเป้าหมายเดียวกัน อภิปราย เสนอแนะ จนได้กลุ่มภารกิจของแต่ละหน่วยงาน ชัดเจน จัดทำร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ และกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จทุกภารกิจ

4. ผลที่ได้รับ

- 4.1 ได้ร่างบันทึกข้อตกลงความร่วมมือของ 3 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ โรงเรียน
- 4.2 ได้ตัวชี้วัดความสำเร็จตามภารกิจ

ขั้นตอนที่ 3 การประชุมประชาคมตำบล เพื่อยอมรับและลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

1. วัตถุประสงค์
 - 1.1 เพื่อรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2
 2. ให้ประชาคมตำบลได้รับทราบ
 - 2.1 เพื่อทำความเข้าใจและยอมรับ บทบาทหน้าที่ ของหน่วยงาน 3 หน่วยงาน ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

2.2 เพื่อร่วมเป็นสักขีพยานในพิธีลงนามของหน่วยงาน 3 หน่วยงาน ในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

2. วิธีดำเนินการ การประชุมประชาคมตำบล ครั้งที่ 2 เพื่อรายงานความก้าวหน้ายอมรับบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ และร่วมเป็นสักขีพยานในพิธีลงนาม

3. ผลที่ได้รับ มีดังนี้

3.1 ประชาคมตำบล รับทราบความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตาม ขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2

3.2 ประชาคมตำบล มีความเข้าใจและยอมรับ บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน 3 หน่วยงานตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

3.3 ประชาคมตำบล ร่วมเป็นสักขีพยานในพิธีลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 4 การนำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือไปปฏิบัติ

1. วัตถุประสงค์ เพื่อให้ทุกหน่วยงานได้ปฏิบัติตามภารกิจตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือที่ตนรับผิดชอบ อย่างเป็นรูปธรรม เป็นระบบต่อเนื่อง ตรวจสอบได้ มีระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

2. วิธีดำเนินการ มีดังนี้

2.1 ระดับหน่วยงาน นำภารกิจ ไปประชุมวางแผนกำหนดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม/งบประมาณ สนับสนุน แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบรายตัวชี้วัด ดำเนินงานตามระบบพัฒนา และปรับปรุงงาน

2.2 ระดับตำบล มีคณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล เพื่อประสานแผนบริหารจัดการ โครงการ แก้ไขปัญหาอุปสรรค และแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ตามความจำเป็น โดย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดทำเป็นประกาศแต่งตั้ง คณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล

3. ผลที่ได้รับ มีดังนี้

3.1 ผลผลิตตามตัวชี้วัดรายการกิจของแต่ละหน่วยงาน

3.2 นำผลการปฏิบัติงาน สะท้อนให้หน่วยงาน ได้ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้ดีขึ้น และแก้ไขปัญหาอุปสรรคได้ทันที่

ขั้นตอนที่ 5 การติดตาม ประเมินผลและรายงาน

1. วัตถุประสงค์ เพื่อติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามภารกิจ ตัวชี้วัดของหน่วยงาน สะท้อนผลให้หน่วยงานนำไปปรับปรุง แก้ไขกระบวนการปฏิบัติงาน

2. วิธีดำเนินการ

2.1 สร้างเครื่องมือเก็บข้อมูลรายตัวชี้วัด ปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือ

2.2 คณะอนุกรรมการติดตามและประเมินผล ติดตามผลการดำเนินงาน ภาคเรียนละ 2 ครั้ง สรุปผลการประเมินเพื่อประกอบการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน และรายงานผลต่อคณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล ปีละ 1 ครั้ง

3. ระยะเวลาดำเนินการ

3.1 ติดตาม และประเมินผล เพื่อปรับปรุงและพัฒนา ภาคเรียนละ 2 ครั้ง

3.2 ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ปีละ 1 ครั้ง

4. ผลที่ได้รับ

4.1 นำผลที่ได้ไปปรับปรุง แก้ไขกระบวนการปฏิบัติงาน ตามตัวชี้วัด

4.2 ทราบผลการดำเนินการ โครงการ โรงเรียนดีประจำตำบลในรอบปี

การพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มอบหมายให้ สำนักนโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาร่วมกันพัฒนาโครงการ โรงเรียนดีประจำตำบล โดย สำนักนโยบายและแผนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนดีประจำตำบล จำนวน 6,351 โรงเรียนทั่วประเทศ และจัดสรรงบประมาณตามสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของโรงเรียน ส่วนสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษาดำเนินการขับเคลื่อนพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบลตามเป้าหมาย 7-7-7 เพื่อให้โรงเรียนดีประจำตำบลเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับของชุมชน ส่งบุตรหลานเข้าเรียนด้วยความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อโรงเรียน

การพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล ระดับเขตพื้นที่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บริหารจัดการดำเนินโครงการ โรงเรียนดีประจำตำบลในรูปแบบคณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล ดังนี้
(กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 22-24)

คณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล ระดับเขตพื้นที่

1. คณะกรรมการที่ปรึกษา

- 1.1 ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย (ทุกจังหวัดในเขตพื้นที่)
- 1.2 นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมาย (ทุกจังหวัดในเขตพื้นที่)
- 1.3 นายกเทศมนตรี/นายองค์การบริหารส่วนตำบล(แล้วแต่กรณี)
- 1.4 นายอำเภอ (ทุกอำเภอในเขตพื้นที่)
- 1.5 ผู้อำนวยการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด/ผู้อำนวยการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ (แล้วแต่กรณี)
- 1.6 นายสมาคมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
- 1.7 ผู้แทนกรมอาชีวศึกษาหรือผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษาจังหวัด (ทุกจังหวัดในเขตพื้นที่)

โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้คำปรึกษา แนะนำแก่คณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนดีระดับตำบล
2. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบลภายในเขตจังหวัด ทั้งด้านบุคคล งบประมาณ และอื่นๆ .

2. คณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล

- 2.1 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประธานกรรมการสถานศึกษา
- 2.2 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา / ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามอบหมาย
รองประธาน
- 2.3 ผู้อำนวยการกลุ่มที่เกี่ยวข้อง กรรมการ
- 2.4 ผู้อำนวยการกองการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัด/องค์การบริหารส่วนตำบล (แล้วแต่กรณี) กรรมการ
- 2.5 ผู้อำนวยการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ (ทุกอำเภอในเขตพื้นที่) กรรมการ
- 2.6 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน (แล้วแต่กรณี) กรรมการ

2.7 ประธานคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้ที่	ประธานคณะกรรมการเขต
เขตพื้นที่ศึกษามอบหมาย	กรรมการ
2.8 ประธานคณะกรรมการติดตามตรวจสอบประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขต	
เขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้ที่ประธานคณะกรรมการติดตามตรวจสอบประเมินผลและนิเทศการศึกษาของ	
เขตพื้นที่ศึกษามอบหมาย	กรรมการ
2.9 ประธานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เขตพื้นที่	
การศึกษาหรือผู้ที่ประธานมอบหมาย	กรรมการ
2.10 ผู้อำนวยการโรงเรียนมาตรฐานสากล	กรรมการ
2.11 ผู้อำนวยการโรงเรียนดีประจำอำเภอ	กรรมการ
2.12 ผู้อำนวยการกลุ่มที่เกี่ยวข้อง ที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/ สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษามอบหมายมอบหมาย	กรรมการและเลขานุการ
2.13 เจ้าหน้าที่กลุ่มที่เกี่ยวข้องที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สำนักงาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษามอบหมายมอบหมาย	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้คำปรึกษา แนะนำ การดำเนินงานของโรงเรียนดีประจำตำบล
2. กำกับ ติดตาม อำนวยการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล
3. ประสานแต่งตั้งคณะกรรมการ การดำเนินงานของโรงเรียนดีประจำตำบลแต่ละตำบล
4. กำหนดมาตรการ การดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล

การพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล ระดับโรงเรียน

สถานศึกษา บริหารจัดการดำเนิน โครงการ โรงเรียนดีประจำตำบล ในรูปแบบคณะกรรมการ เช่นเดียวกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล ดังนี้

1. คณะกรรมการที่ปรึกษา

- 1.1 นายอำเภอ
- 1.2 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษามอบหมาย
- 1.3 นายกองตรีปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องที่ที่โรงเรียนตั้งอยู่
- 1.4 กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน (แล้วแต่กรณี)

- 1.5 ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล
- 1.6 ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล
- 1.7 ประชาชนชาวบ้าน/ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา
- 1.8 ประชาชนชาวบ้าน/ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาชีพ
- 1.9 ผู้อำนวยการโรงเรียนคู่พัฒนา/โรงเรียนดีประจำอำเภอ/โรงเรียนมาตรฐานสากล

(แล้วแต่กรณี)

โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้คำปรึกษา แนะนำคณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล
2. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบลภายในห้องที่ตำบล
ที่โรงเรียนตั้งอยู่ ทั้งด้าน งบประมาณ บุคลากรและอื่นๆ

2. คณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล

2.1 ผู้อำนวยการ โรงเรียน	ประธาน
2.2 รองผู้อำนวยการ โรงเรียน/หรือผู้ที่ผู้อำนวยการ โรงเรียนมอบหมาย	กรรมการ
2.3 ประธานกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	กรรมการ
2.4 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา/ด้านอาชีพ/ประชาชนชาวบ้าน	กรรมการ
2.5 ผู้แทนครูในโรงเรียน	กรรมการ
2.6ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
2.7 ผู้แทนชุมชน/องค์กรชุมชน	กรรมการ
2.8 ผู้แทนผู้ประกอบการ	กรรมการ
2.9 ผู้แทนองค์กรศาสนา	กรรมการ
2.10 รองผู้อำนวยการ โรงเรียนด้านวิชาการ	กรรมการและเลขานุการ
2.11 ครูวิชาการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยให้คณะกรรมการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินงาน พัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบลให้เป็นไปตามนโยบาย
2. วางแผนงาน / โครงการ/ ภาพรวม ประสานแผนการดำเนินงานให้เป็นไปตาม
กำหนดเวลา
3. นิเทศ ติดตาม สร้างขวัญและกำลังใจ แก้ไขปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติงาน
4. แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ โรงเรียนดีประจำตำบลตามความจำเป็น
5. ให้คำปรึกษาและเสนอแนะการปฏิบัติงานฝ่ายต่างๆ

6. รายงานผลการดำเนินงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานในการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบล

การดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล มีการบริหารจัดการ สนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของโรงเรียนให้สามารถพัฒนาไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีคุณภาพ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553 : 25)

บทบาทของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรสนับสนุนในการดำเนินการตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล เพื่อให้เกิดการพัฒนาความพร้อม ความเข้มแข็งของโรงเรียนให้สามารถบริการการศึกษาแก่นักเรียนอย่างมีคุณภาพ จึงมีบทบาทหน้าที่ดำเนินการดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ

1.1 กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงาน แผนปฏิบัติงาน ตัวชี้วัดความสำเร็จ และปฏิทินการดำเนินงาน

1.2 จัดทำแนวทางการคัดเลือกโรงเรียนดีประจำตำบล โดยเน้นการทำ “ประชาคม” ที่ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

1.3 การสร้างความรู้ ความเข้าใจ แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1.4 จัดทำรายละเอียดการเสนอขอตั้งงบประมาณประจำงวด และพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามเกณฑ์ ของโรงเรียนดีประจำตำบล

1.5 จัดทำคู่มือการดำเนินงาน โครงการและประชาสัมพันธ์ โครงการเรียนดีประจำตำบล

1.6 กำหนดกรอบ แนวทางการพัฒนา แนวทางติดตาม ประเมินผล จัดทำรายงานประกาศเกียรติคุณ โรงเรียนดีประจำตำบลที่มีผลงานดีเด่น

2. ด้านการจัดการเรียนรู้

2.1 ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การวัดผลประเมินผล และการวิจัย

2.2 พัฒนาศักยภาพครูทั้งระบบอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการมีส่วนร่วม

3.1 ประสานองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการขอความร่วมมือเพื่อการสนับสนุนทรัพยากร และบุคลากร โรงเรียนดีประจำตำบล

3.2 จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทยในการสนับสนุนโรงเรียนดีประจำตำบล คู่มือ และการส่งเสริมความร่วมมือของเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรภาครัฐ และเอกชน

4. ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม

4.1 กำหนดให้โรงเรียน จัดทำผังเต็มรูปแบบโรงเรียนดีประจำตำบล เพื่อการรองรับการเพิ่มขึ้นของนักเรียน

4.2 ส่งเสริมให้โรงเรียนดีประจำตำบลจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้มีบรรยากาศน่าอยู่ น่าเรียน เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

บทบาทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงานให้กับโรงเรียนดีประจำตำบล ให้สามารถบริหารจัดการโรงเรียนได้อย่างมีคุณภาพ โดยมีบทบาทหน้าที่ดำเนินการ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 26)

1. ด้านการบริหารจัดการ

1.1 ศึกษากรอบแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนดีประจำตำบลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2 คัดเลือกโรงเรียนเข้าโครงการตามกรอบแนวทางการดำเนินงานและเกณฑ์ตาม ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด โดยผ่านความเห็นชอบจากภาคีเครือข่าย

1.3 ประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการคณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล

1.4 แจกจัดสรรงบประมาณและร่วมดำเนินการกับโรงเรียนและภาคีเครือข่ายจัดทำแผนพัฒนา แผนปฏิบัติการ โรงเรียนดีประจำตำบล

1.5 จัดกระบวนการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน และครู อย่างเหมาะสม สรรหา บรรจุ แต่งตั้ง และพัฒนาผู้บริหาร โรงเรียนให้มีความมุ่งมั่นมีศักยภาพสูง

สรรหา บรรจุ แต่งตั้ง โยกย้ายครู ให้ตรงกับความขาดแคลนและความต้องการวิชาเอกของโรงเรียน โดยเฉพาะครูภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา รวมทั้งพัฒนาครูที่สอนไม่ตรงกับวิชาเอก

1.6 พัฒนาครูทุกคน และผู้เรียนให้มีความสามารถในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ICT) มาใช้ในการเรียนการสอน

1.7 นิเทศ ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง

1.8 ประเมินโรงเรียนและพัฒนาให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ของโครงการโรงเรียน
ดีประจำตำบล

1.9 จัดทำรายงานผลการดำเนินงานต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน

1.10 ประชาสัมพันธ์ความสำเร็จของโรงเรียนทางวิทยุ โทรทัศน์ แผ่นพับ
วารสารผ่านทางเว็บไซต์

2. ด้านการจัดการเรียนรู้

2.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตาม
ความต้องการของท้องถิ่น

2.2 พัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้

2.3 สร้างเครือข่ายโรงเรียน เพื่อให้โรงเรียนในเครือข่ายร่วมมือ ช่วยเหลือกัน
ด้านวิชาการ และการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ

2.4 ส่งเสริม สนับสนุนการบริการทางด้านวิชาการให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก และ
โรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง เช่น การนำนักเรียนมาเรียนรวม การจัดครูเคลื่อนที่ การวางแผน
การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียน

2.5 ส่งเสริมความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างโรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนใน
ฝัน โรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โรงเรียนคู่พัฒนา โรงเรียนพี่เลี้ยง การศึกษานอกระบบ การศึกษา
ตามอัธยาศัย และสถาบันอุดมศึกษา

2.6 ส่งเสริม ประสานให้มีการแลกเปลี่ยนนักเรียนและบุคลากรทั้งภายในประเทศ
และระหว่างประเทศ เพื่อการพัฒนาทางวิชาการ

3. ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม

ส่งเสริมให้โรงเรียนดีประจำตำบลพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ บรรยากาศสิ่งแวดล้อม
ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

4. ด้านการมีส่วนร่วม

4.1 ร่วมกับโรงเรียนดีประจำตำบล ให้ความรู้ ความเข้าใจต่อภาคีเครือข่ายในเรื่อง
ของความเป็นมาของโครงการ วัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงานสภาพความสำเร็จให้ภาคี
เครือข่าย เห็นความสำคัญ และสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน

4.2 สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงาน ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความ
ร่วมมือ (MOU) กับโรงเรียน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการสนับสนุนโรงเรียนและ
การระดมทรัพยากร

4.3 ประสานหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ เช่น ชุมชน เอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการระดมทรัพยากร

4.4 จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้นำชุมชน เพื่อปรับเปลี่ยนแนวความคิดการทำงานร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน

4.5 ส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นศูนย์รวมให้บริการชุมชนในการแสวงหาความรู้และบริการชุมชนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง

บทบาทของโรงเรียน

โรงเรียนเป็นองค์กรทางการศึกษาที่สำคัญที่สุดในการพัฒนานักเรียน และปฏิบัติตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ โดยเฉพาะโครงการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนสู่มาตรฐาน กิจกรรมพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล เพื่อให้โรงเรียนในโครงการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัด จึงกำหนดบทบาทของโรงเรียน ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 27-29)

1. ด้านการบริหารจัดการ

1.1 ทำความตกลงเป็นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนดูแล โรงเรียน และการส่งเสริมความร่วมมือของเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรภาครัฐ และเอกชน เพื่อระดมทรัพยากร

1.2 จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล ระยะ 4 ปี

1.3 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

1.4 จัดทำแผนการนิเทศ และประเมินอย่างต่อเนื่อง

1.5 ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

1.6 จัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียนดีประจำตำบล

1.7 รายงานผลการดำเนินงานต่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา. และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. ด้านการจัดการเรียนรู้

2.1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเข้มข้น

2.1.1 เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น

2.1.2 การเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง และเน้นการคิดวิเคราะห์ด้วยการเรียน

แบบโครงการ (Project Based Learning) หรือการเรียนรู้โดยการแก้ปัญหา (Problem Based Learning)

2.1.3 ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกเชิงสร้างสรรค์โดยกระบวนการ หรือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับการบริการหรือพัฒนาชุมชนเพื่อสร้างจิตสำนึกเป็นสมาชิก ของชุมชนที่มีคุณภาพ นำไปสู่การรักและพัฒนาถิ่นฐานของตน

2.1.4 มีการจัดการความรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

2.1.5 มีกิจกรรมที่เน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสาระ เน้นความ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ยึดมั่น ทักทาย

2.1.6 จัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี ปลอดภัยปลอดสารเสพติด

2.2 การจัดการชั้นเรียน

2.2.1 คัดกรองนักเรียนชั้น ป.2 ขึ้นไป ที่อ่านหนังสือไม่ออกทุกคน

2.2.2 แต่งตั้งคณะทำงานให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่อ่านหนังสือไม่ออก โดยกำหนดให้ครูทุกคนมีส่วนรับผิดชอบ

2.2.3 จัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมทั้งในและนอกชั่วโมงเรียน โดยใช้วิธีการ และสื่อเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม

2.2.4 จัดกิจกรรมเสริมเพื่อช่วยเหลือนักเรียน เช่น เพื่อนสอนเพื่อน พี่สอนน้อง

2.2.5 จัดทำ จัดหา และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้

2.2.6 จัดกระบวนการเรียนรู้ แก้ปัญหาการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล

2.2.7 ให้ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ในการรณรงค์ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้

2.2.8 ให้มีการประเมินผลการอ่านออกเขียนได้ด้วยรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ โดยมีระยะเวลาการประเมินที่ชัดเจน และนำผลการประเมินไปพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม และต่อเนื่อง

2.3 จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นพิเศษ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนทั้งเด็กที่มีความสามารถพิเศษ เด็กปกติ และเด็กกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน ระดับที่ไม่พอใจ

2.4 จัดให้มีการเสวนาผลการเรียนของนักเรียนสำหรับปีการศึกษาต่อไป

2.5 จัดให้มีคลินิกกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพื่อช่วยเหลือนักเรียน

2.6 สร้างและพัฒนาเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน

2.7 มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนระดับห้องเรียนในกลุ่มสาระการ
เรียนรู้

3. ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม

3.1 กายภาพ

3.1.1 บรรยากาศของโรงเรียนสะอาด ร่มรื่นสวยงาม ปลอดภัยเอื้อต่อการจัดการ
เรียนรู้กลุ่มสาระต่างๆ

3.1.2 อาคารเรียน อาคารประกอบจัดให้มี ห้องเรียน ห้องสุขา ห้องสมุด 3 ดี
ห้องปฏิบัติการ ทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สื่อ วัสดุอุปกรณ์เพียงพอ และมีระบบการใช้
อย่างคุ้มค่า

3.2 สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีสัมพันธภาพที่ดีให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การทำงาน และ
การอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

3.3 โรงเรียนเป็นศูนย์รวมให้บริการชุมชน ศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพครบวงจร ศูนย์
กีฬา เพื่อชุมชนในการแสวงหาความรู้ และบริการชุมชนอย่างเข้มแข็ง

4. ด้านการมีส่วนร่วม

4.1 สร้างเครือข่ายกับโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อความร่วมมือและช่วยเหลือกันทางวิชาการ
เพื่อทำให้เกิดระบบการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้ได้มากที่สุด

4.1.1 ให้บริการวิชาการสำหรับนักเรียนและครูจากโรงเรียนขนาดเล็กและ
โรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง เช่น การนำนักเรียนมาเรียนรวม การจัดครูเคลื่อนที่ ความร่วมมือกัน
ในการพัฒนาครูและวางแผนการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลการเรียน เป็นต้น

4.1.2 มีเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนมาตรฐานสากล
การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย หรือสถาบันอุดมศึกษา

4.2 ประสานความร่วมมือจากครู บุคลากร หรือผู้ทรงคุณวุฒิ แสวงหาบุคคล หรือ
องค์กรทั้งในท้องถิ่นและภูมิภาคอื่น ในการให้ความร่วมมือ สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน

4.3 จัดให้มีแผนในการระดมทรัพยากร เพื่อเอื้อประโยชน์แก่การจัดการศึกษาของ
โรงเรียน และมีแนวทางชัดเจนในการนำทรัพยากรที่ได้ไปพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม ศักยภาพ
ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 แต่งตั้งคณะกรรมการ / คณะทำงานจากทุกภาคส่วน

4.5 ร่วมมือกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

4.6 นำภูมิปัญญาท้องถิ่นแหล่งเรียนรู้มาช่วยในการเรียนการสอน

4.7 โรงเรียนและภาคีเครือข่ายร่วมกันประเมินแผน กระบวนการ ผลการดำเนินงาน
อย่างสม่ำเสมอ

4.8 เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานไปยังชุมชน ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน

4.9 ประกาศเกียรติคุณแก่ผู้ให้ความสนับสนุน ช่วยเหลือการดำเนินงานของโรงเรียน

แนวทางการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล

การดำเนินงานโรงเรียนดีประจำตำบลกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเป็น 3 ช่วง แต่ละช่วง
การพัฒนามีเป้าหมาย 7 ประการดังนี้

ช่วงที่ 1 เป้าหมาย 7 ประการ

1. มีแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน เชื่อมั่นว่าทำได้จริง
2. มีเป้าหมายพัฒนานักเรียนที่ทุกคนเข้าใจถูกต้องตรงกัน
3. มีความสะอาดทุกแห่งที่เกิดจากจิตสำนึกของนักเรียน
4. มีบริเวณ โดยรอบร่มรื่น สวยงามด้วยร่วมเงาธรรมชาติ
5. มีบรรยากาศที่อบอุ่นเหมือนบ้าน สีสันสดใส
6. มีความปลอดภัย ปลอดภัย เสพติด
7. เปิดโอกาสให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วม เป็นเจ้าของและพัฒนา

ช่วงที่ 2 เป้าหมาย 7 + 7 ประการ

1. มีห้องสมุด 3 ดี มีการจัดกิจกรรมรักการอ่าน นักเรียนได้ใช้ห้องสมุดครบทุกคน
2. มีห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ พร้อมสื่ออุปกรณ์ครบถ้วนและ
ได้ใช้งานอย่างคุ้มค่า

3. มีศูนย์การเรียนรู้ฐานอาชีพครบวงจร สร้างงานสร้างอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน

4. เป็นศูนย์กีฬาเพื่อชุมชน มีสนามกีฬา มีกิจกรรม และดูแลรักษาอย่างยั่งยืน

5. มีห้องสุขานักเรียนที่สะอาด เพียงพอ ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ

6. ครูใช้แหล่งเรียนรู้ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ใช้สื่อเทคโนโลยี ทันสมัยในการสอน

7. ผู้บริหารได้รับการยอมรับในการเป็นนักพัฒนาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ช่วงที่ 3 เป้าหมาย 7 + 7 + 7 ประการ

1. จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้น (ชื่อเสียงดี)

2. มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าเดิม และหรือสูงกว่าค่าเฉลี่ยของ สพฐ. (ไฝ่รู้)

3. อ่านคล่อง เขียนคล่องนับแต่ชั้น ป.2 ขึ้นไป (ไฝ่เรียน)

4. มีความซื่อสัตย์สุจริต (ไฝ่ดี)

5. มีวินัย ยิ้มไหว้ทักทายกัน (มีความเป็นไทย)

6. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี (สุขภาพดี)
7. ใช้ ICT ได้ รักและเห็นคุณค่าของงานอาชีพ (รักงานอาชีพ)

การประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีประจำตำบล

การดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล ตามเป้าหมาย 21 ประการ (7-7-7) เพื่อพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนไปสู่เป้าหมาย ซึ่งโรงเรียนมีบริบท และกระบวนการพัฒนาที่แตกต่างกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงจัดทำเครื่องมือประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีประจำตำบล จึงขอเสนอประเด็นต่างๆ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2553 : 32-33)

1. ให้โรงเรียนนำไปใช้ในการประเมินตนเอง
2. ให้คณะนิเทศ ติดตามโรงเรียนดีประจำตำบล เช่น โรงเรียนคู่พัฒนา โรงเรียนพี่เลี้ยง ใช้ประเมินโรงเรียน เพื่อแสวงหาแนวทางการพัฒนาตามสภาพจริง ดังนี้

1. โรงเรียนประเมินตนเอง

ก่อนที่โรงเรียนจะดำเนินการประเมินตนเอง ให้จัดทำแบบรายงานข้อมูลพื้นฐานก่อนการดำเนินการ โครงการโรงเรียนดีประจำตำบล เพื่อใช้เป็นแนวทางตั้งเป้าหมายการพัฒนา และเก็บข้อมูลไว้เป็นร่องรอยประกอบการรายงานระหว่างการดำเนินโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล และหลังการดำเนินการตามเป้าหมาย อีกครั้งหนึ่ง เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียน

การดำเนินการประเมินตนเองมีกระบวนการดังนี้

1. ให้คณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบลระดับโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยบุคลากรในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ดำเนินการประเมินตนเอง
2. การประเมินพิจารณาจากการสังเกต สัมภาษณ์ ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานตามรายการที่กำหนดนำมาสรุปเป็นผลการประเมินแต่ละข้อ
3. นำผลประเมินของคณะกรรมการแต่ละคนซึ่งประเมินแต่ละข้อ นำมาหาค่าฐานนิยม (Mode) คือ หาค่ากลางผลการประเมินของอนุกรรมการทุกคนที่มีค่าความถี่สูงสุดในแต่ละข้อของแบบประเมิน ถือเป็นระดับคุณภาพของการประเมินในข้อนั้น ๆ

2. คณะนิเทศ ติดตามโรงเรียนดีประจำตำบลประเมินโรงเรียนดีประจำตำบล

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการแต่งตั้ง โรงเรียนพี่เลี้ยง โรงเรียนคู่พัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่ที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล นอกจากนั้นมีคณะนิเทศจากส่วนกลาง และ คณะนิเทศระดับเขตตรวจราชการ (Roving Team) ซึ่งทุกฝ่ายดังกล่าว

เป็นคณะบุคคลที่มีศักยภาพ และมีความเป็นกัลยาณมิตรที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล ซึ่งใช้เครื่องมือประเมินเพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนดีประจำตำบล ดังกล่าวในการนิเทศ ติดตาม และ กำหนดจุดพัฒนาร่วมกันได้

กระบวนการประเมิน ดำเนินการเช่นเดียวกับโรงเรียนประเมินตนเอง เมื่อคณะกรรมการประเมินภายนอกเสร็จแล้วให้มีการประชุมร่วมกัน ระหว่างกรรมการ เพื่อหาข้อสรุป

รูปแบบของเครื่องมือประเมิน

จัดทำเป็นแบบประเมิน จำนวน 14 รายการ แต่ละรายการมีเกณฑ์การพิจารณา 6 ข้อ

เกณฑ์การสรุปผลการประเมิน

ระดับ	ความหมาย
ดีมาก	ผ่านการประเมิน ตามเกณฑ์พิจารณาครบทั้ง 6 รายการ
ดี	ผ่านการประเมิน ตามเกณฑ์พิจารณา 5 รายการ
พอใช้	ผ่านการประเมิน ตามเกณฑ์พิจารณา 3-4 รายการ
ปรับปรุง	ผ่านการประเมิน ตามเกณฑ์พิจารณา 1-2 รายการ

การสรุปผลการประเมินภาพรวม

โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean)

การนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

นำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนา รายการใดที่มีผลการประเมินระดับ A รักษา ระดับและพัฒนาให้ได้อย่างยั่งยืน สำหรับระดับ B,C,D ให้โรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปกำหนด แนวทาง แผนงานหรือ โครงการ พัฒนาให้มีคุณภาพสูงขึ้นต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยในประเทศ และพิจารณานำเสนอผลการวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศ

ศรีพันธ์ สุจันทร์แสง (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานของ ผู้บริหารในโรงเรียนดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารได้ส่งเสริม มอบหมายให้คำปรึกษาแนะนำ จัดดำเนินการให้มีผู้รับผิดชอบ รวมทั้งให้ คณะครูมีส่วนร่วมในการพิจารณาคกลงกันเอง ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความถนัด ความสามารถใน

การสอนและงานที่ได้มอบหมาย และผู้บริหารได้พยายามประสัมพันธ์โรงเรียนให้ชุมชนได้รับทราบการพัฒนาในทุกด้านของโรงเรียน

ไพฑูรย์ ดิศทะ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหาร โรงเรียนโครงการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานประถมศึกษา อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูนประชากรในการศึกษาคั้งนี้คือ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนในโครงการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านโฮ่ง ปีการศึกษา 2551 จำนวน 198 คน ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการปฏิบัติในด้านต่อไปนี้ได้แก่ การปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ความพร้อมของโรงเรียนมีแผนผังเต็มรูปแบบ อุปกรณ์การสอนครบ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดซื้อ ความพร้อมของบุคลากร การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา มีการวัดและประเมินผลการศึกษาตามระเบียบการวัดผล การเป็นที่ยอมรับของผู้นำท้องถิ่นและชุมชน การตั้งคณะกรรมการพิจารณาจัดหาทุนการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนน้อยเห็นว่าไม่มีการส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในการแสวงหาทรัพยากรมาช่วยสนับสนุนการบริหารโรงเรียนและการจัดสวัสดิการของครู และยังไม่แน่ใจเกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากรในโรงเรียน

สมศักดิ์ คำนเดชา (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดยะลา ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โดยรวมทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โดยรวมทั้ง 7 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนะของหัวหน้าฝ่ายวิชาการที่ปฏิบัติงานในขนาดโรงเรียน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในตำแหน่งที่ต่างกัน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

วราภรณ์ วิริยะคุปต์ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการวางแผนการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี ผลการวิจัยพบว่า สภาพของกระบวนการวางแผนการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 4 ขั้นตอนและที่ปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูงสุดในแต่ละขั้นมีดังนี้ ขั้นสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ คือ การสำรวจปัญหาและความต้องการจากครู นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขั้นจัดทำแผนการศึกษา คือ การให้บุคลากรในโรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ แผนการศึกษาของโรงเรียน ขั้นนำแผนการศึกษาไปปฏิบัติในโรงเรียน ได้แก่ การรายงานผลเป็นลายลักษณ์อักษร โดยผู้รับผิดชอบ ส่วนปัญหาที่พบในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการวางแผนการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา เรียงลำดับมากไปหาน้อยดังนี้

คือ ชั้นศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ คือ ปัญหาด้านวัสดุ อุปกรณ์ ในการวางแผน การศึกษา ส่วนชั้นจัดทำแผนการศึกษาของโรงเรียน คือ การให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม ในการกำหนดมาตรการ ยุทธศาสตร์ของโรงเรียน ชี้นำแผนการศึกษาไปปฏิบัติในโรงเรียน ได้แก่ ความเพียงพอของงบประมาณตามแผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้ และในขั้นติดตามประเมินผล แผนการศึกษา คือ ประสิทธิภาพของการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติการประเมินผลตาม แผนการศึกษา

ดอน ไชยดวง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาอนาคตภาพการบริหารบุคลากร โรงเรียน เอกชนในจังหวัดเชียงราย เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานบุคลากรและการศึกษา อนาคตภาพการบริหารงานบุคลากร โรงเรียนเอกชนจังหวัดเชียงราย ระหว่างปีการศึกษา 2545 – 2550 ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา พบว่า การวางแผนกำลังคน การสรรหาบุคลากรการคัดเลือก การพัฒนาบุคลากรและการประเมินบุคลากรของ โรงเรียนเอกชน ในจังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการและมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การเตรียมความพร้อม บุคลากร เพื่อความเจริญก้าวหน้าของงานและการขยายตัวของโรงเรียนในอนาคตมีการถ่ายทอด ข่าวสารและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อช่วยให้บุคลากรได้เข้าใจนโยบาย และเป้าหมายของ โรงเรียน และการประเมินบุคลากร โดยผู้บริหารเป็นผู้ประเมิน โดยยึดหลักเป้าหมายและมาตรฐาน ตามเกณฑ์ของโรงเรียนและแผนงานเป็นหลัก

สุวิมล ว่องวานิช (2546 :169) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะและทักษะของ บุคลากรทางการศึกษาที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะและทักษะของ บุคลากรทางการศึกษาที่เอื้อต่อการปฏิรูปการศึกษามีคุณลักษณะและทักษะสูงทั้ง 9 ด้าน โดย คุณลักษณะด้านการเคารพในคุณค่าของผู้อื่นสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ความใฝ่เรียนรู้และพัฒนา ตนเอง ความเป็นผู้เสริมพลังอำนาจ ความเป็นผู้ประกอบการ ทักษะการสื่อสารในการทำงานเป็นทีม ความเป็นผู้แก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ทักษะการจัดการความขัดแย้ง และความเป็นสร้างสรรค์ ความเป็นวิชาชีพ ตามลำดับ โดยที่คุณลักษณะความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

อนุชิต วรรณสุทธิ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผู้บริหารมืออาชีพในอนาคต พบว่า ผู้บริหารควรมีการวางแผน กำหนดนโยบายและเป้าหมายหลักของสถานศึกษา โดยเปิดโอกาสให้ บุคลากร ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม เป็นผู้ใฝ่รู้ เป็นนักอ่าน เป็นนักคิด เป็นนักเขียน และเขียนถึง สิ่งที่คิดและสื่อความหมายให้ผู้อื่นเข้าใจได้ มีการวิเคราะห์ภารกิจขององค์กรเพื่อประกอบการ กำหนดกลยุทธ์ในการทำงาน มีการคิดพัฒนางานได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ รู้และเข้าใจ กระบวนการประกันคุณภาพภายใน และพร้อมสู่การประเมินภายนอกและมีการประยุกต์ความรู้ไป ใช้ในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านความสามารถในการบริหาร ผู้บริหารควรมีการ

ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการแสดงเจตนาอย่างสูงในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย มีเป้าหมายในการบริหารงานที่ชัดเจน มุ่งผลงานเป็นหลัก มีการสนับสนุนบุคลากรให้เกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนา ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพร่วมกับบุคลากร โดยประสานงานเชิงบวก มีการส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย มีการประเมินผลอย่างเป็นระบบ และนำผลไปปรับปรุงแก้ไข มีการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา

วิมลพรรณ บุณย์รักษาทรัพย์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือสถานศึกษาที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารและครู จำนวน 240 คน ผลการวิจัยพบว่าการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 3 โดยภาพรวมในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือการบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป การบริหารงานวิชาการและการบริหารงานบุคคล เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคคลในสถานศึกษาพบว่าในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ศรีไพร ลังกาแก้ว (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องสภาพและปัญหาการนิเทศวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้บริหารและครูผู้สอน ปีการศึกษา 2552 จำนวน 125 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีสภาพการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนระดับมาก (2) ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัญหาการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

นิตยา วงษ์กันยา (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามสภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ จำนวน 232 คน พบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ มีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามสภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

เพียรพันธุ์ กิจพาณิชย์เจริญ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551 จำนวน 199 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ การทำงานต่างกันมีความเห็นต่อสมรรถนะในการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชลิตตา สมุคความ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการดำเนินงานวิชาการตามแนวการบริหารโรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 จำนวน 195 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานตามแนวการบริหารโรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานวิชาการตามแนวการบริหารโรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งผู้บริหารการศึกษา ครูผู้สอนและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานวิชาการตามแนวการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

เชสเตอร์ (Chester. 1966 : 413) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารการศึกษาทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพสูง เนื่องจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น เช่น การส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธี ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดอบรม สาธิตวิธีสอน เพื่อให้ครูคุ้นเคยกับวิธีสอนแบบต่าง ๆ จัดอภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอน จัดโครงการให้ครูสับเปลี่ยนเยี่ยมชั้นเรียน และสังเกตการสอน จัดวิทยากรมาช่วยในการประชุมปฏิบัติการ และการประชุมเกี่ยวกับปัญหาการสอน ให้ครูมีเวลาสำหรับการสอนมากขึ้น ให้ครูมีส่วนร่วมในการเลือกวัสดุทัศนศึกษา วัสดุอุปกรณ์ การสอน จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่ครู ส่งเสริมให้ครูอ่านหนังสือเกี่ยวกับวิชาครูเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน

เมเยอร์ส (Myers. 1997 : 201) ได้ศึกษาการรับรู้ความสัมพันธระหว่างการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คุณภาพของโปรแกรม (หลักสูตร) และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่อัลเบอร์ตา

แคนาดา ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษาและแคว้น แสดงถึงการมีจุดสนใจร่วมกันคือมุ่งหวังผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนสูงขึ้น ครูใหญ่และผู้บริหาร เขตพื้นที่ การศึกษามีจุดสนใจร่วมกัน การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีอิทธิพลทางบวกต่อคุณภาพของ โปรแกรมการศึกษาของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยใช้เพื่อส่งเสริมนโยบายทางการสอน การใช้หลักสูตร และการพัฒนาวิชาชีพ

เคนเนท (Kenneth. 1998 : 255) ได้ศึกษาวิจัยการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของ รัฐอัลบามา ประเทศแคนาดา โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างในเขตเอดมอนเตอร์ (Edmonton) ผลการวิจัย พบว่า รัฐอัลบามาได้ประกาศกฎหมายใช้ทั่วทั้งเขต มีการประกาศตั้งคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ในทุกโรงเรียนให้ครูและผู้บริหารมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนมากยิ่งขึ้น แต่อำนาจตัดสินใจ อยู่ที่ตัวผู้บริหารโรงเรียน

เบิล (Pill. 2000 : 378) ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุมชนโรงเรียนที่ปกครองตนเอง : การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในเกาหลี พบว่า คณะกรรมการโรงเรียนไม่มีบทบาทตามที่ คาดหวังอำนาจการตัดสินใจด้านหลักสูตร งบประมาณ บุคลากร ยังอยู่ที่ส่วนกลาง รัฐบาลและ เขตการศึกษาไม่ได้กระจายอำนาจให้โรงเรียนเพียงพอ ผลการวิจัยระบุความสำเร็จของการบริหาร จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ ครูและผู้บริหารมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจสั่งการมากที่สุด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศจะเห็นว่า การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ มีการปฏิบัติตามลำดับไม่เหมือนกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพปัจจัยต่าง ๆ หลายประการ ด้วยยังขาดงบประมาณ และการมีส่วนร่วมของชุมชน บุคลากร รวมทั้งขาดระบบการบริหารจัดการที่ดี และในขณะที่การจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพนั้น การจัดการศึกษานับว่ามีส่วนสำคัญ ในการกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพและ มาตรฐาน การบริหารควรมีการปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ มีการแสดง เจตนาารมณ์ อย่างสูงในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย มีเป้าหมายในการบริหารงานที่ ชัดเจน มุ่งผลงานเป็นหลัก มีการสนับสนุนบุคลากรให้เกิดความมุ่งมั่นในการพัฒนา ส่งเสริมให้ บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพร่วมกับบุคลากร ประเมินผล อย่างเป็นระบบ และนำผลไปปรับปรุงแก้ไข

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัย และนำเสนอตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งมีจำนวน 37 โรงเรียน โดยแยกเป็นผู้บริหารจำนวน 74 คน และครูจำนวน 418 คน รวมทั้งหมดจำนวน 492 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู สำหรับผู้บริหารใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนครูใช้การสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คน ซึ่งมีขั้นตอนในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

2.1 แบ่งประชากร โรงเรียนดีประจำตำบลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ออกเป็นกลุ่มย่อยแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster) โดยจัดเข้ากลุ่มกระจายตามอำเภอต่าง ๆ

2.2 ในแต่ละอำเภอจำแนกประชากรออกเป็นกลุ่มย่อยในลักษณะชั้นภูมิ (Strata) ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารและครู

2.3 กรณีผู้บริหารใช้ประชากรจำนวน 74 คน ส่วนครูใช้การสุ่มจากประชากรครู โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คน แล้วทำการสุ่ม

ให้กระจายไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากร่วมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 288 คน

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างแสดงในตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ประจำปีการศึกษา 2554

ลำดับที่	อำเภอ	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	ครู	ผู้บริหาร	ครู
1	คูเมือง	14	62	14	44
2	แคนดง	8	48	8	32
3	นาโพธิ์	10	65	10	44
4	บ้านใหม่ไชยพจน์	8	34	8	32
5	พุทไธสง	14	83	14	48
6	สตึก	20	126	20	58
รวมทั้งสิ้น		74	418	74	214

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานโรงเรียนตีประจำตำบล ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียน ตีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัย เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับทฤษฎี แนวคิดและหลักการด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วม ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนตีประจำตำบล

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง

2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

2.4.1 นายอำนาจ พุทธชาติ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ภูมิภาคการศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผล

2.4.2 นายวุฒิพงศ์ มนต์รีโพธิ์ ตำแหน่งผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านสตึก วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ ภูมิภาคการศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.4.3 นายปิยวัฒน์ เพชรศรี ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ภูมิภาคการศึกษาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง เพื่อที่จะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครู จำนวน 30 คน

2.7 นำแบบสอบถามไปหาค่าอำนาจจำแนก รายข้อ โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแต่ละข้อ ทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำทดสอบความแตกต่าง โดยใช้ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05 หรือถ้าค่า t มีค่ามากกว่า 1.75 ขึ้นไปถือว่ามีความจำแนกรายข้ออยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้ผลปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่า t อยู่ระหว่าง 1.942-6.437

2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านเกณฑ์ มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9753 และนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม โดยส่งถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปยัง โรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 288 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้จำนวน 288 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อแล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
2. การศึกษาสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บุรีรัมย์ เขต 4 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง การแปลผลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้ (Best. 1993 : 190 ; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 166)

ค่าเฉลี่ย	แปลความหมาย
4.51 - 5.00	หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 วิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่า Independent Samples t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบลที่มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน โดยการวิเคราะห์ค่า F-test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซพเพ่ กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	\sum	แทน	ผลรวม
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ใช้อัตราส่วนวิกฤติ t-test ใช้สูตรดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 97)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N}}}$$

เมื่อ	t	แทน	อำนาจจำแนก
	\bar{X}_H	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	\bar{X}_L	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
	N	แทน	จำนวนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	N	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม
	$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้ค่า t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 115)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}; df = \frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}\right]^2}{\frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1}\right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{s_2^2}{n_2}\right]^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการแจกแจงแบบ t
	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1

3.2 การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้ค่า F-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 119)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าการแจกแจงของ F
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' Method) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 120)

$$CV_d = \sqrt{(K - 1)(F^*)(MS_{\text{within}})(2/n)}$$

เมื่อ CV_d	แทน	ค่าวิกฤตเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่
K	แทน	จำนวนกลุ่มในกลุ่มตัวอย่าง
F^*	แทน	ค่า F ที่เปิดจากตาราง (Critical Value)
MS_{within}	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่มที่คำนวณไว้แล้ว ในการวิเคราะห์ความแปรปรวน
n	แทน	จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผู้วิจัยจะนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการรายงานผลการวิเคราะห์มีดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t - Distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F - Distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพ
การบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏดังตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของตัวแปร	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	288	100.00
1. สถานภาพตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหาร	74	25.69
1.2 ครู	214	74.31
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
2.1 ต่ำกว่า 5 ปี	50	17.36
2.2 5 - 10 ปี	61	21.18
2.3 10 ปีขึ้นไป	177	61.46

จากตาราง 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 288 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 25.69 ครู จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 74.31 และเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 61.46 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 - 10 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 21.18

ตอนที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของ
โรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ปรากฏดังตาราง 3
ถึง 12 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพ
การบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์
เขต 4 โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการบริหารจัดการ	4.36	0.30	มาก	1
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.18	0.41	มาก	4
ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม	4.34	0.38	มาก	2
ด้านการมีส่วนร่วม	4.23	0.39	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.28	0.32	มาก	-

จากตาราง 3 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของ
โรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับ
มาก ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.32) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้าน
การบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.30) รองลงมาด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม
($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.38) และด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.39) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มี
ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.41)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพ
การบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์
เขต 4 โดยรวมและรายข้อ

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการบริหารจัดการ	4.36	0.30	มาก	1
1. มีการทำความตกลงเป็นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนดูแลโรงเรียนฯลฯ	4.19	0.49	มาก	9
2. มีการจัดองค์กร โครงสร้าง และระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง	4.31	0.58	มาก	5
3. มีการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล ระยะ 4 ปี	4.48	0.57	มาก	3
4. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	4.56	0.54	มากที่สุด	2
5. มีการจัดทำแผนการนิเทศ และประเมินอย่างต่อเนื่อง	4.62	0.57	มากที่สุด	1
6. ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	4.31	0.56	มาก	6
7. มีการจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียนดีประจำตำบล	4.16	0.68	มาก	10
8. มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานฯลฯ	4.27	0.60	มาก	7
9. มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ PDCA	4.22	0.73	มาก	8
10. มีการจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุม และทันต่อการใช้งาน	4.44	0.62	มาก	4

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.18	0.41	มาก	4
11. มีการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการอ่านออกเขียนได้ คิดเลขเป็น	4.31	0.53	มาก	5
12. มีการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง และเน้นการคิดวิเคราะห์ด้วยการเรียนแบบโครงงาน หรือการเรียน โดยการแก้ปัญหา	4.45	0.69	มาก	2
13. มีการส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกเชิงสร้างสรรค์โดย กระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับ การบริการหรือพัฒนาชุมชน	4.23	0.59	มาก	9
14. มีการส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นเชิง สร้างสรรค์โดยกระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ เชื่อมโยงกับการบริการหรือพัฒนาชุมชน	4.32	0.68	มาก	3
15. มีการจัดการความรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	4.22	0.69	มาก	
16. มีการกิจกรรมที่เน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม หลักสูตรสาระ เน้นความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ยึดไหว้ ทักทาย	4.09	0.62	มาก	13
17. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี เพื่อส่งผลให้ปลอดสารเสพติดในโรงเรียน	4.08	0.81	มาก	14
18. มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน ที่อ่านไม่ออก-เขียนไม่ได้ โดยกำหนดให้ครูทุกคนมี ส่วนร่วมรับผิดชอบ	3.74	1.11	มาก	17
19. มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมทั้งในและนอกชั่วโมง เรียน โดยใช้วิธีการและสื่อเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม	3.90	0.98	มาก	15
20. มีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อช่วยเหลือนักเรียน เช่น เพื่อน สอนเพื่อน พี่สอนน้อง	3.89	1.03	มาก	16
21. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียน ของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.10	0.80	มาก	12

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
22. จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน	4.28	0.77	มาก	6
23. มีการจัดให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในทำกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้	4.27	0.67	มาก	7
24. มีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นพิเศษ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	4.37	0.72	มาก	4
25. มีการจัดให้มีการเสวนาเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสำหรับปีการศึกษาต่อไป	4.18	0.73	มาก	10
26. มีการจัดให้มีคลินิกกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพื่อช่วยเหลือนักเรียน	4.13	0.57	มาก	11
27. มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน	4.23	0.60	มาก	8
28. มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนระดับห้องเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก	4.47	0.60	มาก	1
ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม	4.34	0.38	มาก	2
29. มีการสร้างบรรยากาศของโรงเรียนสะอาด ภูมิทัศน์สวยงาม ปลอดภัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระต่างๆ	4.30	0.51	มาก	4
30. อาคารเรียน อาคารประกอบจัดให้มี ห้องเรียน ห้องสุขา ห้องสมุด 3 ดี ห้องปฏิบัติการ ทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สื่อ วัสดุอุปกรณ์เพียงพอ และมีระบบการใช้อย่างคุ้มค่า	4.39	0.60	มาก	3
31. มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีสัมพันธภาพที่ดีให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การทำงาน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	4.54	0.57	มากที่สุด	1

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
32. โรงเรียนเป็นศูนย์รวมให้บริการชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ งานอาชีพครบวงจร ศูนย์กีฬา เพื่อบริการชุมชนในการ แสวงหาความรู้	4.40	0.65	มาก	2
33. จัดให้มีป้ายนิเทศ คำขวัญ ข้อความรณรงค์ต่างๆ ได้อย่าง เหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน	4.24	0.64	มาก	5
34. มีพื้นที่สำหรับออกกำลังกาย เพื่อให้นักเรียนได้เล่นอย่าง อิสระและมีมุมพักผ่อนที่เพียงพอ	4.20	0.76	มาก	6
ด้านการมีส่วนร่วม	4.23	0.39		3
35. มีการให้บริการวิชาการสำหรับนักเรียนและครูจาก โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง	4.13	0.63	มาก	11
36. มีเครือข่ายความร่วมมือกับ โรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนมาตรฐานสากลการศึกษานอกระบบและตาม อริยาศัยหรือสถาบันอุดมศึกษา	4.23	0.90	มาก	6
37. มีการประสานความร่วมมือจากครู บุคลากรทางการ ศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือองค์กรทั้งใน- นอกท้องถิ่น ใน ด้านการให้ความร่วมมือ สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน	4.17	0.53	มาก	8
38. มีการส่งเสริม สนับสนุนและการประสานงานการจัด การศึกษาของบุคคล องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคม อื่นที่จัดการศึกษา	4.24	0.62	มาก	5
39. มีการจัดให้มีแผนในการระดมทรัพยากร เพื่อเอื้อ ประโยชน์แก่การจัดการศึกษาของ โรงเรียน และมี แนวทางชัดเจนในการนำทรัพยากรที่ได้ไปพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.40	0.61	มาก	1
40. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานจากทุกภาคส่วน	4.21	0.59	มาก	7
41. ประสานความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.26	0.56	มาก	4

ตาราง 4 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
42. มีการนำปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ ในชุมชนมาช่วยเสริมในการจัดการเรียนการสอน	4.14	0.72	มาก	10
43. โรงเรียนและภาคีเครือข่ายร่วมกันประเมินแผน กระบวนการ ผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	4.31	0.59	มาก	3
44. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานไปยังชุมชน ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน	4.32	0.68	มาก	2
45. ประกาศเกียรติคุณ/มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือการดำเนินงานของ โรงเรียน	4.16	0.74	มาก	9
รวมเฉลี่ย	4.28	0.32	มาก	-

จากตาราง 4 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.28$, S.D.=0.32) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเป็นรายข้อ มีดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ ข้อ 4 และข้อ 5 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 5 มีการจัดทำแผนการนิเทศและประเมินอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.57) รองลงมา คือ ข้อ 4 มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X}=4.56$, S.D.=0.54) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 7 มีการจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียนดีประจำตำบล ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.68)

ด้านการจัดการเรียนรู้ ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 28 มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนระดับห้องเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.60) รองลงมา คือ ข้อ 12 มีการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง และเน้นการคิดวิเคราะห์ด้วยการเรียนแบบ โครงงานหรือการเรียน โดยการแก้ปัญหา ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.69) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 18 มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ โดยกำหนดให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ($\bar{X}=3.74$, S.D.=1.11)

ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ข้อ 31 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 31 มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีสัมพันธ์ภาพที่ดีให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การทำงาน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.57) รองลงมาคือ

ข้อ 34 มีพื้นที่สำหรับออกกำลังกาย เพื่อให้นักเรียนได้เล่นอย่างอิสระและมีมุมพักผ่อนที่เพียงพอ ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.76) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 35 สรุปผลการจำแนกคัดกรองนักเรียนในระดับชั้นเรียนและระดับโรงเรียน ($\bar{X}=3.10$, S.D.=0.98)

ด้านการมีส่วนร่วม ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 39 มีการจัดให้มีแผนในการระดมทรัพยากร เพื่อเอื้อประโยชน์แก่การจัดการศึกษาของโรงเรียน และมีแนวทางชัดเจนในการนำทรัพยากรที่ได้ไปพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.40$, S.D. =0.61) รองลงมา คือ ข้อ 44 เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานไปยังชุมชน ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.68) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 35 มีการให้บริการวิชาการสำหรับนักเรียนและครูจากโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.63)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	ผู้บริหาร				ครู			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการบริหารจัดการ	4.60	0.16	มากที่สุด	4	4.27	0.28	มาก	1
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.62	0.13	มากที่สุด	3	4.03	0.36	มาก	4
ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม	4.65	0.25	มากที่สุด	2	4.24	0.36	มาก	2
ด้านการมีส่วนร่วม	4.69	0.15	มากที่สุด	1	4.07	0.32	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.64	0.18	มากที่สุด	-	4.15	0.35	มาก	-

จากตาราง 5 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.18) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเช่นกัน โดยด้านการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.69$, S.D.=0.15) รองลงมา ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=4.65$, S.D.=0.25) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.16)

ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.35) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.28) รองลงมา ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.36) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.03$, S.D.=0.36)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมและรายข้อ

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการบริหารจัดการ	4.60	0.16	มากที่สุด	4
1. มีการทำความตกลงเป็นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนดูแลโรงเรียน	4.34	0.48	มาก	10
2. มีการจัดองค์กร โครงสร้าง และระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง	4.85	0.36	มากที่สุด	1
3. มีการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล ระยะ 4 ปี	4.49	0.50	มาก	7
4. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	4.70	0.46	มากที่สุด	4
5. มีการจัดทำแผนการนิเทศ และประเมินอย่างต่อเนื่อง	4.76	0.43	มากที่สุด	3
6. ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	4.43	0.43	มาก	8
7. มีการจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียนดีประจำตำบล	4.38	0.38	มาก	9
8. มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานฯลฯ	4.64	0.48	มากที่สุด	6
9. มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ PDCA	4.66	0.48	มากที่สุด	5
10. มีการจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน	4.80	0.40	มากที่สุด	2

ตาราง 6 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.62	0.13	มากที่สุด	3
11. มีการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น	4.55	0.58	มากที่สุด	14
12. มีการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง และเน้นการคิดวิเคราะห์ด้วยการเรียนแบบโครงงาน หรือการเรียน โดยการแก้ปัญหา	4.70	0.46	มากที่สุด	3
13. มีการส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกเชิงสร้างสรรค์โดย กระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับ การบริการหรือพัฒนาชุมชน	4.58	0.50	มากที่สุด	13
14. มีการส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกเชิงสร้างสรรค์โดย กระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับ การบริการหรือพัฒนาชุมชน	4.70	0.54	มากที่สุด	4
15. มีการจัดการความรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	4.62	0.49	มากที่สุด	11
16. มีการกิจกรรมที่เน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม หลักสูตรสาระ เน้นความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ยึดไหว้ ทักทาย	4.51	0.50	มากที่สุด	17
17. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี เพื่อส่งผลให้ปลอดสารเสพติดในโรงเรียน	4.53	0.50	มากที่สุด	16
18. มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน ที่อ่านไม่ออก-เขียนไม่ได้ โดยกำหนดให้ครูทุกคนมี ส่วนร่วมรับผิดชอบ	4.59	0.49	มากที่สุด	12
19. มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมทั้งในและนอกชั่วโมง เรียน โดยใช้วิธีการและสื่อเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม	4.68	0.47	มากที่สุด	8
20. มีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อช่วยเหลือนักเรียน เช่น เพื่อน สอนเพื่อน พี่สอนน้อง	4.69	0.47	มากที่สุด	6
21. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียน ของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.74	0.44	มากที่สุด	1

ตาราง 6 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
22. จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน	4.69	0.47	มากที่สุด	7
23. มีการจัดให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในทำกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้	4.65	0.48	มากที่สุด	9
24. มีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นพิเศษ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	4.72	0.45	มากที่สุด	2
25. มีการจัดให้มีการเสวนาเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสำหรับปีการศึกษาต่อไป	4.36	0.48	มาก	18
26. มีการจัดให้มีคลินิกกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพื่อช่วยเหลือนักเรียน	4.54	0.50	มากที่สุด	15
27. มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน	4.70	0.46	มากที่สุด	5
28. มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนระดับห้องเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก	4.65	0.48	มากที่สุด	10
ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม	4.62	0.25	มากที่สุด	2
29. มีการสร้างบรรยากาศของโรงเรียนสะอาด ภูมิทัศน์ สวยงาม ปลอดภัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระต่างๆ	4.53	0.50	มากที่สุด	6
30. อาคารเรียน อาคารประกอบจัดให้มี ห้องเรียน ห้องสุขา ห้องสมุด 3 ดี ห้องปฏิบัติการ ทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สื่อ วัสดุอุปกรณ์เพียงพอ และมีระบบการใช้อย่างคุ้มค่า	4.55	0.50	มากที่สุด	5
31. มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีสัมพันธภาพที่ดีให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การทำงาน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	4.76	0.43	มากที่สุด	2

ตาราง 6 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
32. โรงเรียนเป็นศูนย์รวมให้บริการชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ งานอาชีพครบวงจร ศูนย์กีฬา เพื่อบริการชุมชนในการ แสวงหาความรู้	4.69	0.47	มากที่สุด	3
33. จัดให้มีป้ายนิเทศ คำขวัญ ข้อความรณรงค์ต่างๆ ได้อย่าง เหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน	4.55	0.50	มากที่สุด	4
34. มีพื้นที่สำหรับออกกำลังกาย เพื่อให้นักเรียนได้เล่นอย่าง อิสระ และมีมุมพักผ่อนที่เพียงพอ	4.81	0.39	มากที่สุด	1
ด้านการมีส่วนร่วม	4.69	0.15	มากที่สุด	1
35. มีการให้บริการวิชาการสำหรับนักเรียนและครูจาก โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง	4.45	0.50	มาก	10
36. มีเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนมาตรฐานสากลการศึกษานอกระบบและตาม อรรถศาสตร์หรือสถาบันอุดมศึกษา	4.70	0.46	มากที่สุด	6
37. มีการประสานความร่วมมือจากครู บุคลากรทางการ ศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือองค์กรทั้งใน- นอกท้องถิ่น ใน ด้านการให้ความร่วมมือ สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน	4.38	0.49	มาก	11
38. มีการส่งเสริม สนับสนุนและการประสานงานการจัด การศึกษาของบุคคล องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคม อื่นที่จัดการศึกษา	4.72	0.45	มากที่สุด	5
39. มีการจัดให้มีแผนในการระดมทรัพยากร เพื่อเอื้อ ประโยชน์แก่การจัดการศึกษาของโรงเรียน และมี แนวทางชัดเจนในการนำทรัพยากรที่ได้ไปพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.78	0.41	มากที่สุด	4
40. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานจากทุกภาคส่วน	4.58	0.40	มากที่สุด	9
41. ประสานความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.62	0.49	มากที่สุด	8

ตาราง 6 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
42. มีการนำปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ ในชุมชนมาช่วยเสริมในการจัดการเรียนการสอน	4.68	0.47	มากที่สุด	7
43. โรงเรียนและภาคีเครือข่ายร่วมกันประเมินแผน กระบวนการ ผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	4.82	0.38	มากที่สุด	3
44. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานไปยังชุมชน ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน	4.86	0.45	มากที่สุด	2
45. ประกาศเกียรติคุณ/มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือการดำเนินงานของโรงเรียน	4.96	0.20	มากที่สุด	1
รวมเฉลี่ย	4.64	0.18	มากที่สุด	-

จากตาราง 6 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.18) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเป็นรายข้อมีดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ ข้อ 1 ข้อ 3 ข้อ 6 และข้อ 7 อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 2 มีการจัดองค์กร โครงสร้าง และระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง ($\bar{X}=4.85$, S.D.=0.36) รองลงมา คือ ข้อ 10 มีการจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุม และทันต่อการใช้งาน ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.40) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 มีการทำความตกลงเป็นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนดูแลโรงเรียน ($\bar{X}=3.34$, S.D.=0.48)

ด้านการจัดการเรียนรู้ ข้อ 25 อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 21 มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=4.74$, S.D.=0.44) รองลงมา คือ ข้อ 24 มีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นพิเศษ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ($\bar{X}=4.72$, S.D.=0.45) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 25 มีการจัดให้มีการเสวนาเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสำหรับปีการศึกษาต่อไป ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.48)

ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 34 มีพื้นที่สำหรับออกกำลังกาย เพื่อให้นักเรียนได้เล่นอย่างอิสระ และมีมุมพักผ่อนที่เพียงพอ ($\bar{X}=4.81$, S.D. =0.39) รองลงมา คือ ข้อ 31 มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีสัมพันธภาพที่ดีให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การทำงาน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ($\bar{X}=4.76$, S.D.=0.43) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 29 มีการสร้างบรรยากาศของโรงเรียนสะอาด ภูมิทัศน์สวยงาม ปลอดภัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระต่างๆ ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.50)

ด้านการมีส่วนร่วม ข้อ 35 และข้อ 37 อยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 45 ประกาศเกียรติคุณ/มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือการดำเนินงานของโรงเรียน ($\bar{X}=4.96$, S.D. =0.20) รองลงมา คือ ข้อ 44 เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานไปยังชุมชน ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ($\bar{X}=4.86$, S.D.=0.45) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 37 มีการประสานความร่วมมือจากครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือองค์กรทั้งใน- นอกท้องถิ่น ในด้านการให้ความร่วมมือ สนับสนุน การพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.49)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมและรายข้อ

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการบริหารจัดการ	4.27	0.28	มาก	(1)
1. มีการทำความตกลงเป็นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนดูแลโรงเรียน	4.14	0.48	มาก	6
2. มีการจัดองค์กร โครงสร้าง และระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง	4.12	0.52	มาก	8
3. มีการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนตีประจำตำบลระยะ 4 ปี	4.47	0.59	มาก	3
4. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	4.51	0.56	มากที่สุด	2
5. มีการจัดทำแผนการนิเทศ และประเมินอย่างต่อเนื่อง	4.57	0.61	มากที่สุด	1
6. ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	4.27	0.57	มาก	5
7. มีการจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียนตีประจำตำบล	4.09	0.72	มาก	9
8. มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานฯลฯ	4.14	0.58	มาก	7
9. มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ PDCA	4.06	0.74	มาก	10
10. มีการจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุม และทันต่อการใช้งาน	4.32	0.64	มาก	4

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.03	0.36	มาก	(4)
11. มีการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น	4.22	0.49	มาก	4
12. มีการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง และเน้นการคิด วิเคราะห์ด้วยการเรียนแบบโครงการ หรือการเรียน โดยการแก้ปัญหา	4.37	0.74	มาก	2
13. มีการส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกเชิงสร้างสรรค์โดย กระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับ การบริการหรือพัฒนาชุมชน	4.11	0.57	มาก	8
14. มีการส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นเชิง สร้างสรรค์โดยกระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ที่เชื่อมโยงกับการบริการหรือพัฒนาชุมชน	4.18	0.68	มาก	5
15. มีการจัดการความรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	4.07	0.69	มาก	10
16. มีการกิจกรรมที่เน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม หลักสูตรสาระ เน้นความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ยึดไหว้ ทักทาย	3.95	0.59	มาก	13
17. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี เพื่อส่งผลให้ปลอดสารเสพติดในโรงเรียน	3.93	0.84	มาก	14
18. มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียน ที่อ่านไม่ออก-เขียนไม่ได้ โดยกำหนดให้ครูทุกคนมี ส่วนร่วมรับผิดชอบ	3.44	1.11	ปานกลาง	18
19. มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมทั้งในและนอกชั่วโมง เรียน โดยใช้วิธีการและสื่อเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม	3.63	0.96	มาก	16
20. มีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อช่วยเหลือนักเรียน เช่น เพื่อน สอนเพื่อน พี่สอนน้อง	3.62	1.03	มาก	17
21. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียน ของนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.87	0.78	มาก	15

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
22. จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน	4.14	0.80	มาก	6
23. มีการจัดให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในทำกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้	4.14	0.67	มาก	7
24. มีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นพิเศษ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	4.25	0.76	มาก	3
25. มีการจัดให้มีการเสวนาเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสำหรับปีการศึกษาต่อไป	4.12	0.79	มาก	9
26. มีการจัดให้มีคลินิกกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพื่อช่วยเหลือนักเรียน	3.99	0.52	มาก	12
27. มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน	4.06	0.55	มาก	11
28. มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนระดับห้องเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก	4.41	0.62	มาก	1
ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม	4.24	0.36	มาก	(2)
29. มีการสร้างบรรยากาศของโรงเรียนสะอาด ภูมิทัศน์ สวยงาม ปลอดภัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระต่างๆ	4.22	0.49	มาก	4
30. อาคารเรียน อาคารประกอบจัดให้มี ห้องเรียน ห้องสุขา ห้องสมุด 3 ดี ห้องปฏิบัติการ ทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สื่อ วัสดุอุปกรณ์เพียงพอ และมีระบบการใช้อย่างคุ้มค่า	4.33	0.62	มาก	2
31. มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีสัมพันธภาพที่ดีให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การทำงาน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	4.47	0.59	มาก	1

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
32. โรงเรียนเป็นศูนย์รวมให้บริการชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ งานอาชีพครบวงจร ศูนย์กีฬา เพื่อบริการชุมชนในการ แสวงหาความรู้	4.30	0.68	มาก	3
33. จัดให้มีป้ายนิเทศ คำขวัญ ข้อความรณรงค์ต่างๆ ได้อย่าง เหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน	4.13	0.65	มาก	5
34. มีพื้นที่สำหรับออกกำลังกาย เพื่อให้นักเรียนได้เล่นอย่าง อิสระ และมีมุมพักผ่อนที่เพียงพอ	3.99	0.74	มาก	6
ด้านการมีส่วนร่วม	4.07	0.32	มาก	(3)
35. มีการให้บริการวิชาการสำหรับนักเรียนและครูจาก โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง	4.02	0.64	มาก	9
36. มีเครือข่ายความร่วมมือกับ โรงเรียนตีประจำตำบล โรงเรียนมาตรฐานสากลการศึกษานอกระบบและตาม อัยาศัยหรือสถาบันอุดมศึกษา	4.07	0.95	มาก	7
37. มีการประสานความร่วมมือจากครู บุคลากรทางการ ศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือองค์กรทั้งใน- นอกท้องถิ่น ใน ด้านการให้ความร่วมมือ สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน	4.09	0.52	มาก	5
38. มีการส่งเสริม สนับสนุนและการประสานงานการจัด การศึกษาของบุคคล องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคม อื่นที่จัดการศึกษา	4.07	0.59	มาก	8
39. มีการจัดให้มีแผนในการระดมทรัพยากร เพื่อเอื้อ ประโยชน์แก่การจัดการศึกษาของโรงเรียน และมี แนวทางชัดเจนในการนำทรัพยากรที่ได้ไปพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.27	0.61	มาก	1
40. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานจากทุกภาคส่วน	4.08	0.57	มาก	6
41. ประสานความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.13	0.70	มาก	2

ตาราง 7 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
42. มีการนำปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ ในชุมชนมาช่วยเสริมในการจัดการเรียนการสอน	3.95	0.70	มาก	10
43. โรงเรียนและภาคีเครือข่ายร่วมกันประเมินแผน กระบวนการ ผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	4.13	0.54	มาก	3
44. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานไปยังชุมชน ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน	4.13	0.64	มาก	4
45. ประกาศเกียรติคุณ/มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ให้การ สนับสนุน ช่วยเหลือการดำเนินงานของโรงเรียน	3.88	0.65	มาก	11
รวมเฉลี่ย	4.15	0.35	มาก	-

จากตาราง 7 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.35) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านเป็นรายข้อมีดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ ข้อ 4 และข้อ 5 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 5 มีการจัดทำแผนการนิเทศและประเมินอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.61) รองลงมา คือ ข้อ 4 มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.56) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 9 มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ PDCA ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.74)

ด้านการจัดการเรียนรู้ ข้อ 18 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 28 มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนระดับห้องเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.62) รองลงมา คือ ข้อ 12 มีการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริงและเน้นการคิดวิเคราะห์ด้วยการเรียนแบบโครงงาน หรือการเรียนโดยการแก้ปัญหา ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.74) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 18 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่อ่านไม่ออก-เขียนไม่ได้ โดยกำหนดให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.44$, S.D.=1.11)

ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 31 มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีสัมพันธภาพที่ดีให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การทำงาน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.59) รองลงมา คือ ข้อ 30 อาคารเรียน อาคารประกอบ จัดให้มีห้องเรียน ห้องสุขา ห้องสมุด 3 ดี ห้องปฏิบัติการ ทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สื่อ วัสดุอุปกรณ์เพียงพอ และมีระบบการใช้อย่างคุ้มค่า ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.60) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 34 มีพื้นที่สำหรับออกกำลังกาย เพื่อให้นักเรียนได้เล่นอย่างอิสระและมีมุมพักผ่อนที่เพียงพอ ($\bar{X}=3.99$, S.D.=0.74)

ด้านการมีส่วนร่วม ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 39 มีการจัดให้มีแผนในการระดมทรัพยากร เพื่อเอื้อประโยชน์แก่การจัดการศึกษาของโรงเรียน และมีแนวทางชัดเจนในการนำทรัพยากรที่ได้ไปพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.61) รองลงมา คือ ข้อ 41 ประสานความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X}=4.13$, S.D.=0.70) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 45 ประกาศเกียรติคุณ/มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือการดำเนินงานของโรงเรียน ($\bar{X}=3.88$, S.D.=0.65)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน											
	ต่ำกว่า 5 ปี				5-10 ปี				10 ปีขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับ
ด้านการบริหารจัดการ	4.31	0.23	มาก	1	4.36	0.27	มาก	1	4.37	0.32	มาก	2
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.07	0.35	มาก	4	4.07	0.51	มาก	4	4.25	0.37	มาก	4
ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม	4.29	0.30	มาก	2	4.20	0.50	มาก	3	4.41	0.34	มาก	1
ด้านการมีส่วนร่วม	4.14	0.30	มาก	3	4.24	0.49	มาก	2	4.26	0.38	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.20	0.31	มาก	-	4.22	0.46	มาก	-	4.32	0.36	มาก	-

จากตาราง 8 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านมีดังนี้

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.23) รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.30) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.35)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5–10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.27) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.49) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.07$, S.D.=0.51)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.34) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.32) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.37)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจําตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านการบริหารจัดการ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน									
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 – 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
สภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจําตำบล										
1. มีการทำความตกลงเป็นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนดูแลโรงเรียน ฯลฯ	3.94	0.24	มาก	4.13	0.39	มาก	4.28	0.54	มาก	
2. มีการจัดองค์กร โครงสร้าง และระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง	4.12	0.66	มาก	4.34	0.48	มาก	4.35	0.58	มาก	
3. มีการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนตีประจําตำบล ระยะ 4 ปี	4.52	0.65	มากที่สุด	4.59	0.50	มากที่สุด	4.42	0.56	มาก	
4. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	4.66	0.48	มากที่สุด	4.61	0.59	มากที่สุด	4.52	0.54	มากที่สุด	
5. มีการจัดทำแผนการนิเทศ และประเมินอย่างต่อเนื่อง	4.74	0.60	มากที่สุด	4.62	0.58	มากที่สุด	4.59	0.56	มากที่สุด	
6. ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้ถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาผู้เรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	4.34	0.48	มาก	4.23	0.46	มาก	4.33	0.61	มาก	

ตาราง 9 (ต่อ)

	ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน									
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			10 ปีขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	
สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล										
7.	4.32	0.65	มาก	4.00	0.77	มาก	4.18	0.64	มาก	
8.	4.14	0.67	มาก	4.23	0.46	มาก	4.32	0.62	มาก	
9.	4.04	0.75	มาก	4.41	0.76	มาก	4.20	0.71	มาก	
10.	4.26	0.56	มาก	4.48	0.65	มาก	4.49	0.62	มาก	
รวมทั้งสิ้น										
	4.31	0.23	มาก	4.36	0.27	มาก	4.37	0.32	มาก	

จากตาราง 9 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านการบริหารจัดการ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อมีดังนี้

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 ข้อ 4 และ ข้อ 5 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 5 มีการจัดทำแผนการนิเทศและประเมินอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.74$, S.D.=0.60) รองลงมาคือ ข้อ 4 มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X}=4.66$, S.D.=0.48) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 1 มีการทำความตกลงเป็นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนดูแลโรงเรียนฯลฯ ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.24)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$, S.D.=0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 3 ข้อ 4 และ ข้อ 5 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 5 มีการจัดทำแผนการนิเทศ และประเมินอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.62$, S.D.=0.58) รองลงมาคือ ข้อ 4 มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.59) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 7 มีการจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียนดีประจำตำบล ($\bar{X}=4.00$, S.D.=0.77)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 4 และ ข้อ 5 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 5 มีการจัดทำแผนการนิเทศและประเมินอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.56) รองลงมาคือ ข้อ 4 มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.54) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 7 มีการจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียนดีประจำตำบล ($\bar{X}=4.18$, S.D.=0.64)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน								
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
สภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล									
11. มีการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น	4.38	0.49	มาก	4.25	0.60	มาก	4.31	0.52	มาก
12. มีการเรียนรู้จากกรณีศึกษาปฏิบัติจริง และเน้นการคิด วิเคราะห์ด้วยการเรียนแบบโครงงาน หรือการเรียน โดยการแก้ปัญหา	4.52	0.65	มากที่สุด	4.34	0.79	มาก	4.47	0.67	มาก
13. มีการส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกเชิงสร้างสรรค์โดย กระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อมโยง กับการบริการหรือพัฒนาชุมชน	4.14	0.35	มาก	4.13	0.88	มาก	4.29	0.50	มาก
14. มีการส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นเชิง สร้างสรรค์โดยกระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับการบริการหรือพัฒนาชุมชน	4.40	0.64	มาก	4.21	0.73	มาก	4.33	0.68	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนที่ประจำตำบล	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน								
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
15. มีการจัดการความรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	4.12	0.75	มาก	4.13	0.87	มาก	4.27	0.60	มาก
16. มีการกิจกรรมที่เน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสาระ เน้นความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ยิ้มไหว้ทักทาย	4.00	0.57	มาก	4.10	0.87	มาก	4.12	0.65	มาก
17. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี เพื่อส่งผลให้ปลอดสารเสพติดในโรงเรียน	3.60	0.99	มาก	3.98	0.87	มาก	4.25	0.67	มาก
18. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่อ่านไม่ออก-เขียนไม่ได้ โดยกำหนดให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ	3.10	1.43	ปานกลาง	3.44	1.35	ปานกลาง	4.02	0.76	มาก
19. มีการจัดกิจกรรมสนทนาเสริมทั้งในและนอกชั่วโมงเรียน โดยใช้วิธีการและสื่อเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม	3.36	1.05	ปานกลาง	3.75	1.06	มาก	4.10	0.86	มาก
20. มีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อช่วยเหลือนักเรียน เช่น เพื่อนสอนเพื่อน พี่สอนน้อง	3.54	0.91	มาก	3.80	1.08	มาก	4.20	1.03	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน								
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 – 10 ปี			10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
สภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจําตำบล									
21. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.98	0.59	มาก	3.98	0.90	มาก	4.17	0.82	มาก
22. จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน	4.51	0.51	มากที่สุด	3.85	1.17	มาก	4.37	0.58	มาก
23. มีการจัดให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในทำกิจกรรมที่ส่งเสริม ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้	4.44	0.64	มาก	4.11	0.66	มาก	4.28	0.67	มาก
24. มีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นพิเศษ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	4.30	0.61	มาก	4.25	0.77	มาก	4.43	0.73	มาก
25. มีการจัดให้มีการเสวนาเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสำหรับการศึกษาคือไป	4.20	0.76	มาก	4.11	0.69	มาก	4.20	0.74	มาก

ตาราง 10 (ต่อ)

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน								
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 – 10 ปี			10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
สภาพการบริหารงานของโรงเรียนที่ประจำตำบล									
26. มีการจัดให้มีคณินิกกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพื่อช่วยเหลือแก่นักเรียน	4.02	0.43	มาก	4.11	0.49	มาก	4.17	0.63	มาก
27. มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน	3.96	0.53	มาก	4.25	0.72	มาก	4.29	0.55	มาก
28. มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนระดับห้องเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก	4.72	0.57	มากที่สุด	4.43	0.62	มาก	4.42	0.58	มาก
รวมเฉลี่ย	4.07	0.35	มาก	4.07	0.51	มาก	4.25	0.37	มาก

จากตาราง 10 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อมีดังนี้

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 18 และ ข้อ 19 อยู่ในระดับปานกลาง ข้อ 12 ข้อ 22 และ ข้อ 28 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 28 มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนระดับห้องเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ($\bar{X}=4.72$, S.D.=0.57) รองลงมาคือ ข้อ 12 มีการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง และเน้นการคิดวิเคราะห์ด้วยการเรียนแบบโครงงาน หรือการเรียนโดยการแก้ปัญหา ($\bar{X}=4.52$, S.D.=0.65) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 18 มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่อ่านไม่ออก-เขียนไม่ได้ โดยกำหนดให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.10$, S.D.=1.43)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, S.D.=0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 18 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 28 มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนระดับห้องเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.62) รองลงมาคือ ข้อ 12 มีการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง และเน้นการคิดวิเคราะห์ด้วยการเรียนแบบโครงงาน หรือการเรียนโดยการแก้ปัญหา ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.79) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 18 มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่อ่านไม่ออก-เขียนไม่ได้ โดยกำหนดให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ ($\bar{X}=3.44$, S.D.=1.35)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 12 มีการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง และเน้นการคิดวิเคราะห์ด้วยการเรียนแบบโครงงานหรือการเรียนโดยการแก้ปัญหา ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.67) รองลงมาคือ ข้อ 24 มีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นพิเศษ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ ($\bar{X}=4.43$, S.D.=0.73) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 19 มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมทั้งในและนอกชั่วโมงเรียน โดยใช้วิธีการและสื่อเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.86)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจําตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม จําแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน					
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		10 ปีขึ้นไป	
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
สภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจําตำบล						
29. มีการสร้างบรรยากาศของโรงเรียนสะอาด ภูมิทัศน์สวยงาม ปลอดภัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระต่างๆ	4.16	0.37	มาก	4.13	0.50	มาก
30. อาคารเรียน อาคารประกอบจัดให้มี ห้องเรียน ห้องสุขา ห้องสมุด 3 ดี ห้องปฏิบัติการ ทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สื่อ วัสดุอุปกรณ์เพียงพอ และมีระบบการใช้อย่างคุ้มค่า	4.58	0.50	มากที่สุด	4.26	0.68	มาก
31. มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีสัมพันธ์ภาพที่ดีให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การทำงาน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	4.64	0.48	มากที่สุด	4.54	0.67	มากที่สุด
				4.51	0.56	มากที่สุด

ตาราง 11 (ต่อ)

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน								
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
สภาพการบริหารงานของโรงเรียนที่ประจำตำบล									
32. โรงเรียนเป็นศูนย์รวมให้บริการชุมชน ศูนย์การเรียนรู้ งานอาชีพครบวงจร ศูนย์กีฬา เพื่อบริการชุมชนในการ แสวงหาความรู้	4.44	0.64	มาก	4.21	0.84	มาก	4.46	0.56	มาก
33. จัดให้มีป้ายนิเทศ คำขวัญ ข้อความรณรงค์ต่างๆ ได้ อย่างเหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน	3.86	0.64	มาก	4.13	0.74	มาก	4.38	0.55	มาก
34. มีพื้นที่สำหรับออกกำลังกาย เพื่อให้นักเรียนได้เล่น อย่างอิสระและมีมุมพักผ่อนที่เพียงพอ	4.08	0.88	มาก	3.90	0.79	มาก	4.33	0.68	มาก
รวมเฉลี่ย	4.29	0.30	มาก	4.20	0.50	มาก	4.41	0.34	มาก

จากตาราง 11 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียน
ดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านการจัดการเรียนรู้
จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อมีดังนี้

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.29$,
S.D.=0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 30 และ ข้อ 31 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ
อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 31 มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มี
สัมพันธภาพที่ดีให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การทำงานและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ($\bar{X}=4.64$,
S.D.=0.48) รองลงมาคือ ข้อ 30 อาคารเรียน อาคารประกอบจัดให้มีห้องเรียน ห้องสุขา ห้องสมุด 3
ดี ห้องปฏิบัติการ ทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สื่อ วัสดุอุปกรณ์เพียงพอ และมีระบบการใช้
อย่างคุ้มค่า ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.50) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 33 จัดให้มีป้ายนิเทศ คำขวัญ
ข้อความรณรงค์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน ($\bar{X}=3.86$, S.D.=0.64)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.50)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 31 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 31 มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีสัมพันธภาพที่ดีให้เอื้อต่อการเรียนรู้
การทำงานและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.72) รองลงมาคือ ข้อ 30 อาคาร
เรียน อาคารประกอบจัดให้มี ห้องเรียน ห้องสุขา ห้องสมุด 3 ดี ห้องปฏิบัติการทางภาษา
วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สื่อ วัสดุอุปกรณ์เพียงพอ และมีระบบการใช้อย่างคุ้มค่า ($\bar{X}=4.26$,
S.D.=0.68) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 34 มีพื้นที่สำหรับออกกำลังกาย เพื่อให้นักเรียนได้
เล่นอย่างอิสระและมีมุมพักผ่อนที่เพียงพอ ($\bar{X}=3.90$, S.D.=0.79)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$,
S.D.=0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 31 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับ
มาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 31 มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีสัมพันธภาพที่ดีให้เอื้อ
ต่อการเรียนรู้ การทำงานและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.56) รองลงมาคือ
ข้อ 32 โรงเรียนเป็นศูนย์รวมให้บริการชุมชน ศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพครบวงจร ศูนย์กีฬา เพื่อ
บริการชุมชนในการแสวงหาความรู้ ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.56) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 34
มีพื้นที่สำหรับออกกำลังกาย เพื่อให้นักเรียนได้เล่นอย่างอิสระและมีมุมพักผ่อนที่เพียงพอ
($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.68)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจําตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านการมีส่วนร่วม จําแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อ

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน								
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 – 10 ปี			10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
สภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจําตำบล									
35. มีการให้บริการวิชาการสำหรับนักเรียนและครูจากโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง	4.14	0.35	มาก	3.93	0.93	มาก	4.19	0.55	มาก
36. มีเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนตีประจําตำบลโรงเรียนมาตรฐานสากลการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยหรือสถาบันอุดมศึกษา	4.06	0.84	มาก	4.20	1.14	มาก	4.29	0.81	มาก
37. มีการประสานความร่วมมือจากครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือองค์กรทั้งใน-นอกท้องถิ่น ในด้านการให้ความร่วมมือ สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน	4.14	0.35	มาก	4.05	0.56	มาก	4.21	0.55	มาก
38. มีการส่งเสริม สนับสนุนและการประสานงานการจัดการศึกษาของบุคคล องค์กร หน่วยงานและสถาบันตั้งคมอื่นที่จัดการศึกษา	4.04	0.57	มาก	4.26	0.66	มาก	4.28	0.62	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน								
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
39. มีการจัดให้มีแผนในการระดมทรัพยากร เพื่อเอื้อประโยชน์แก่การจัดการศึกษาของโรงเรียน และมีแนวทางชัดเจนในการนำทรัพยากรที่ได้ไปพัฒนาสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.06	0.74	มาก	4.61	0.49	มากที่สุด	4.42	0.57	มาก
40. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานจากทุกภาคส่วน	4.20	0.57	มาก	4.26	0.63	มาก	4.20	0.58	มาก
41. ประสานความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.32	0.47	มาก	4.33	0.60	มาก	4.21	0.57	มาก
42. มีการนำปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาช่วยเสริมในการจัดการเรียนการสอน	3.94	0.82	มาก	4.21	0.73	มาก	4.17	0.69	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน								
	ต่ำกว่า 5 ปี			5 - 10 ปี			10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
สภาพการบริหารงานของโรงเรียนที่ประจำตำบล									
43. โรงเรียนและภาคีเครือข่ายร่วมกันประเมินแผน กระบวนการ ผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	3.98	0.38	มาก	4.21	0.64	มาก	4.44	0.58	มาก
44. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานไปยังชุมชน ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน	4.32	0.62	มาก	4.34	0.75	มาก	4.31	0.67	มาก
45. ประกาศเกียรติคุณ/มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ให้การ สนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินงานของโรงเรียน	4.30	0.61	มาก	4.18	0.67	มาก	4.11	0.79	มาก
รวมเฉลี่ย	4.14	0.30	มาก	4.24	0.49	มาก	4.26	0.38	มาก

จากตาราง 12 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียน
ดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านการจัดการเรียนรู้
จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายข้อมีดังนี้

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$,
S.D.=0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่
ข้อ 41 ประสานความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.47) ข้อ 44 เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานไปยังชุมชน ภาครัฐเครือข่าย
ทุกภาคส่วน ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.62) รองลงมาคือ ข้อ 45 ประกาศเกียรติคุณ/มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ให้
การสนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินงานของโรงเรียน ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.61) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ย
ต่ำสุดคือ ข้อ 42 มีการนำปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาช่วยเสริม
ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=3.94$, S.D.=0.82)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.49)
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 39 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยข้อ
ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 39 มีการจัดให้มีแผนในการระดมทรัพยากรเพื่อเอื้อประโยชน์แก่การจัด
การศึกษาของโรงเรียน และมีแนวทางชัดเจนในการนำทรัพยากรที่ได้ไปพัฒนา สนับสนุนส่งเสริม
พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.49) รองลงมาคือ ข้อ 41 ประสาน
ความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X}=4.33$,
S.D.=0.60) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 35 มีการให้บริการวิชาการสำหรับนักเรียนและครู
จากโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง ($\bar{X}=3.93$, S.D.=0.93)

ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$,
S.D.=0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่
ข้อ 43 โรงเรียนและภาครัฐเครือข่ายร่วมกันประเมินแผน กระบวนการ ผลการดำเนินงานอย่าง
สม่ำเสมอ ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.58) รองลงมาคือ ข้อ 39 มีการจัดให้มีแผนในการระดมทรัพยากร
เพื่อเอื้อประโยชน์แก่การจัดการศึกษาของโรงเรียน และมีแนวทางชัดเจนในการนำทรัพยากรที่ได้
ไปพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.42$,
S.D.=0.57) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อ 45 ประกาศเกียรติคุณ/มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ให้การ
สนับสนุนช่วยเหลือการดำเนินงานของโรงเรียน ($\bar{X}=4.11$, S.D.=0.79)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ ปรากฏดังตาราง 13 ถึง 14 ดังนี้

ตาราง 13 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพ ตำแหน่ง โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	ผู้บริหาร		ครู		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านการบริหารจัดการ	4.60	0.16	4.27	0.28	12.403**
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.62	0.13	4.03	0.36	20.569**
ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม	4.65	0.25	4.24	0.36	10.770**
ด้านการมีส่วนร่วม	4.69	0.15	4.07	0.32	21.804**
รวมเฉลี่ย	4.64	0.18	4.15	0.35	21.846**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 14 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง เป็นรายข้อในแต่ละด้าน

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	ผู้บริหาร		ครู		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านการบริหารจัดการ	4.60	0.16	4.27	0.28	12.403**
1. มีการทำความตกลงเป็นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนดูแลโรงเรียน	4.34	0.48	4.14	0.48	3.066**
2. มีการจัดองค์กร โครงสร้าง และระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง	4.85	0.36	4.12	0.52	13.369**
3. มีการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบลระยะ 4 ปี	4.49	0.50	4.47	0.59	0.205
4. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	4.70	0.46	4.51	0.56	2.864**
5. มีการจัดทำแผนการนิเทศ และประเมินอย่างต่อเนื่อง	4.76	0.43	4.57	0.61	2.795**
6. ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	4.43	0.43	4.27	0.57	2.152*
7. มีการจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียนดีประจำตำบล	4.38	0.38	4.09	0.72	3.226**
8. มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานฯลฯ	4.64	0.48	4.14	0.58	6.493**
9. มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ PDCA	4.66	0.48	4.06	0.74	6.497**
10. มีการจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุม และทันต่อการใช้งาน	4.80	0.40	4.32	0.64	7.401**

ตาราง 14 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	ผู้บริหาร		ครู		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.62	0.13	4.03	0.36	20.569**
11. มีการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น	4.55	0.58	4.22	0.49	4.466**
12. มีการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง และเน้นการคิดวิเคราะห์ด้วยการเรียนแบบโครงงาน หรือการเรียนรู้ โดยการแก้ปัญหา	4.70	0.46	4.37	0.74	4.538**
13. มีการส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกเชิงสร้างสรรค์ โดยกระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ เชื่อมโยงกับการบริการหรือพัฒนาชุมชน	4.58	0.50	4.11	0.57	6.730**
14. มีการส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์โดยกระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับการบริการหรือพัฒนาชุมชน	4.70	0.54	4.18	0.68	5.974**
15. มีการจัดการความรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการ เรียนรู้	4.62	0.49	4.07	0.69	6.255**
16. มีการกิจกรรมที่เน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตาม หลักสูตรสาระ เน้นความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ยึด ใหว่ ทักทาย	4.51	0.50	3.95	0.59	7.945**
17. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี เพื่อส่งผลให้ปลอดสารเสพติดในโรงเรียน	4.53	0.50	3.93	0.84	7.339**
18. มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อให้ความช่วยเหลือ นักเรียน ที่อ่านไม่ออก- เขียนไม่ได้ โดยกำหนดให้ ครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ	4.59	0.49	3.44	1.11	12.164**
19. มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมทั้งในและนอก ชั่วโมงเรียน โดยใช้วิธีการและสื่อเทคโนโลยีอย่าง เหมาะสม	4.68	0.47	3.63	0.96	12.194**
20. มีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อช่วยเหลือนักเรียน เช่น เพื่อนสอนเพื่อน พี่สอนน้อง	4.69	0.47	3.62	1.03	12.061**

ตาราง 14 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	ผู้บริหาร		ครู		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
21. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.74	0.44	3.87	0.78	11.769**
22. จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน	4.69	0.47	4.14	0.80	7.069**
23. มีการจัดให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในทำกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้	4.65	0.48	4.14	0.67	5.933**
24. มีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นพิเศษ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	4.72	0.45	4.25	0.76	6.342**
25. มีการจัดให้มีการเสวนาเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสำหรับปีการศึกษาต่อไป	4.36	0.48	4.12	0.79	3.119**
26. มีการจัดให้มีคลินิกกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพื่อช่วยเหลือนักเรียน	4.54	0.50	3.99	0.52	8.043**
27. มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน	4.70	0.46	4.06	0.55	9.019**
28. มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนระดับห้องเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก	4.65	0.48	4.41	0.62	2.997**
ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม	4.62	0.25	4.24	0.36	10.770**
29. มีการสร้างบรรยากาศของโรงเรียนสะอาด ภูมิทัศน์สวยงามปลอดภัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระต่างๆ	4.53	0.50	4.22	0.49	4.569**
30. อาคารเรียน อาคารประกอบจัดให้มี ห้องเรียน ห้องสุขา ห้องสมุด 3 ดี ห้องปฏิบัติการ ทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สื่อ วัสดุอุปกรณ์เพียงพอ และมีระบบการใช้อย่างคุ้มค่า	4.55	0.50	4.33	0.62	2.855**

ตาราง 14 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	ผู้บริหาร		ครู		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
31. มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีสัมพันธภาพที่ดีให้ เอื้อต่อการเรียนรู้ การทำงาน และการอยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุข	4.76	0.43	4.47	0.59	4.481**
32. โรงเรียนเป็นศูนย์รวมให้บริการชุมชน ศูนย์การ เรียนรู้งานอาชีพครบวงจร ศูนย์กีฬา เพื่อบริการ ชุมชนในการแสวงหาความรู้	4.69	0.47	4.30	0.68	5.414**
33. จัดให้มีป้ายนิเทศ คำขวัญ ข้อความรณรงค์ต่างๆ ได้ อย่างเหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน	4.55	0.50	4.13	0.65	5.092**
34. มีพื้นที่สำหรับออกกำลังกาย เพื่อให้นักเรียนได้ เล่นอย่างอิสระ และมีมุมพักผ่อนที่เพียงพอ	4.81	0.39	3.99	0.74	12.074**
ด้านการมีส่วนร่วม	4.69	0.15	4.07	0.32	21.804**
35. มีการให้บริการวิชาการสำหรับนักเรียนและครูจาก โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ ใกล้เคียง	4.45	0.50	4.02	0.64	5.886**
36. มีเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนมาตรฐานสากลการศึกษานอกระบบและ ตามอัธยาศัยหรือสถาบันอุดมศึกษา	4.70	0.46	4.07	0.95	7.564**
37. มีการประสานความร่วมมือจากครู บุคลากร ทางการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือองค์กรทั้งใน- นอกท้องถิ่น ในด้านการให้ความร่วมมือ สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน	4.38	0.49	4.09	0.52	4.249**
38. มีการส่งเสริม สนับสนุนและการประสานงานการ จัดการศึกษาของบุคคล องค์กร หน่วยงานและ สถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา	4.72	0.45	4.07	0.59	8.589**

ตาราง 14 (ต่อ)

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล	ผู้บริหาร		ครู		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
39. มีการจัดให้มีแผนในการระดมทรัพยากร เพื่อ เอื้อประโยชน์แก่การจัดการศึกษาของโรงเรียน และมีแนวทางชัดเจนในการนำทรัพยากรที่ได้ ไปพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพ ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.78	0.41	4.27	0.61	8.108**
40. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานจากทุก ภาคส่วน	4.58	0.40	4.08	0.57	7.146**
41. ประสานความร่วมมือกับชุมชนและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.62	0.49	4.13	0.70	7.279**
42. มีการนำปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาช่วยเสริมในการ จัดการเรียนการสอน	4.68	0.47	3.95	0.70	8.210**
43. โรงเรียนและภาคีเครือข่ายร่วมกันประเมิน แผน กระบวนการ ผลการดำเนินงานอย่าง สม่ำเสมอ	4.82	0.38	4.13	0.54	11.979**
44. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานไป ยังชุมชน ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน	4.86	0.45	4.13	0.64	10.765**
45. ประกาศเกียรติคุณ/มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ให้การ สนับสนุน ช่วยเหลือการดำเนินงานของ โรงเรียน	4.96	0.20	3.88	0.65	21.698**
รวมเฉลี่ย	4.64	0.18	4.15	0.35	21.846**

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง เป็นรายชื่อในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ ข้อ 3 ไม่แตกต่างกัน ข้อ 6 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านการจัดการเรียนรู้ ทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ด้านการมีส่วนร่วม ทุกข้อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน ปรากฏดังตาราง 15 ถึง 18 ดังนี้

ตาราง 15 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและคณาจารย์ของโรงพยาบาลการบริหารงานของโรงเรียนตีประจําตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะการศึกษามัธยมศึกษา
บุรีรัมย์ เขต 4 จำนวนตามประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน

สภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจําตำบล	ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านการบริหารจัดการ	4.31	0.23	4.36	0.27	4.37	0.32	0.816
ด้านการจัดการเรียนรู้	4.07	0.35	4.07	0.51	4.25	0.37	6.981**
ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม	4.29	0.30	4.20	0.50	4.41	0.34	8.041**
ด้านการมีส่วนร่วม	4.14	0.30	4.24	0.49	4.26	0.38	1.867
รวมเฉลี่ย	4.20	0.31	4.22	0.46	4.32	0.36	4.204*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 15 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบความแตกต่างในด้านการจัดการเรียนรู้และด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีการของเซฟเฟ ซึ่งปรากฏผล ดังตาราง 16 ถึงตาราง 17 ดังนี้

ตาราง 16 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	10 ปีขึ้นไป
		4.07	4.07	4.25
ต่ำกว่า 5 ปี	4.07	-	0.00	0.18*
5 – 10 ปี	4.07		-	0.18*
10 ปีขึ้นไป	4.25			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไปกับต่ำกว่า 5 ปี และประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไปกับ 5-10 ปี มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านการจัดการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เป็นรายคู่

ขนาดโรงเรียน	\bar{X}	ต่ำกว่า 5 ปี	5 – 10 ปี	10 ปีขึ้นไป
		4.29	4.20	4.41
ต่ำกว่า 5 ปี	4.29	-	0.09	0.12
5 – 10 ปี	4.20		-	0.21**
10 ปีขึ้นไป	4.41			-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่ พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไปกับ 5-10 ปี มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนได้ประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เป็นรายชื่อในแต่ละด้าน

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านการบริหารจัดการ	4.31	0.23	4.36	0.27	4.37	0.32	0.816
1. มีการทำความตกลงเป็นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนดูแลโรงเรียนฯลฯ	3.94	0.24	4.13	0.39	4.28	0.54	10.859**
2. มีการจัดองค์กร โครงสร้าง และระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง	4.12	0.66	4.34	0.48	4.35	0.58	3.303*
3. มีการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนได้ประจำตำบล ระยะ 4 ปี	4.52	0.65	4.59	0.50	4.42	0.56	2.167
4. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	4.66	0.48	4.61	0.59	4.52	0.54	1.556
5. มีการจัดทำแผนการนิเทศ และประเมินอย่างต่อเนื่อง	4.74	0.60	4.62	0.58	4.59	0.56	1.391
6. ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง	4.34	0.48	4.23	0.46	4.33	0.61	0.853

ตาราง 18 (ต่อ)

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
สภาพการบริหารงานของโรงเรียนที่ประจำตำบล							
7. มีการจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียนที่ประจำตำบล	4.32	0.65	4.00	0.77	4.18	0.64	3.194*
8. มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานฯลฯ	4.14	0.67	4.23	0.46	4.32	0.62	2.000
9. มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ PDCA	4.04	0.75	4.41	0.76	4.20	0.71	3.686*
10. มีการจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน	4.26	0.56	4.48	0.65	4.49	0.62	2.696
ด้านการจัดการเรียนรู้							
11. มีการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยเน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น	4.38	0.49	4.25	0.60	4.31	0.52	0.874
12. มีการเรียนรู้จากกรณีศึกษาจริง และเน้นการคิดวิเคราะห์ด้วยการเรียนแบบโครงงาน หรือการเรียนรู้ โดยการแก้ปัญหา	4.52	0.65	4.34	0.79	4.47	0.67	1.073

ตาราง 18 (ต่อ)

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
13. มีการส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกเชิงสร้างสรรค์โดยกระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับการบริการหรือพัฒนาชุมชน	4.14	0.35	4.13	0.88	4.29	0.50	2.508
14. มีการส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ โดยกระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับการบริการหรือพัฒนาชุมชน	4.40	0.64	4.21	0.73	4.33	0.68	1.094
15. มีการจัดการความรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	4.12	0.75	4.13	0.87	4.27	0.60	1.516
16. มีการกิจกรรมที่เน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสาระ เน้นความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ยึดมั่นไว้ที่กาย	4.00	0.57	4.10	0.87	4.12	0.65	0.714
17. มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี เพื่อส่งผล ให้ปลอดสารเสพติดในโรงเรียน	3.60	0.99	3.98	0.87	4.25	0.67	14.178**
18. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่อ่านไม่ออก-เขียนไม่ได้ โดยกำหนดให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ	3.10	1.43	3.44	1.35	4.02	0.76	17.988**

ตาราง 18 (ต่อ)

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล							
19. มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมทั้งในและนอกชั่วโมงเรียน โดยใช้วิธีการและสื่อเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม	3.36	1.05	3.75	1.06	4.10	0.86	13.103
20. มีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อช่วยเหลือนักเรียน เช่น เพื่อนสอนเพื่อน พี่สอนน้อง	3.54	0.91	3.80	1.08	4.20	1.03	4.667*
21. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.98	0.59	3.98	0.90	4.17	0.82	1.869
22. จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน	4.51	0.51	3.85	1.17	4.37	0.58	14.004**
23. มีการจัดให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในทำกิจกรรมที่ส่งเสริม ให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้	4.44	0.64	4.11	0.66	4.28	0.67	3.365*
24. มีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นพิเศษ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	4.30	0.61	4.25	0.77	4.43	0.73	1.750

ตาราง 18 (ต่อ)

	ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน						F	
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		10 ปีขึ้นไป			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
สภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล								
25	มีการจัดให้มีการเสวนาหรือช่วยผู้ปกครอง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสำหรับการศึกษาค้นคว้าไป							0.347
26.	มีการจัดให้มีคณิศรกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพื่อช่วยเหลือนักเรียน							1.384
27.	มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน							6.365**
28.	มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนระดับห้องเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก							5.402**
ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม								
29.	มีการสร้างบรรยากาศของโรงเรียนสะอาด ภูมิทัศน์สวยงามปลอดภัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระต่างๆ							8.041**
30.	อาคารเรียน อาคารประกอบจัดใหม่ ห้องเรียน ห้องสุขา ห้องสมุด 3 ตี ห้องปฏิบัติการทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สื่อ วัสดุอุปกรณ์เพียงพอ และมีระบบการใช้อย่างคุ้มค่า							8.821**
	4.58	0.50	4.26	0.68	4.37	0.58	4.081*	

ตาราง 18 (ต่อ)

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
31. มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีสัมพันธภาพที่ดีให้ออกต่อการเรียนรู้ การทำงาน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข	4.64	0.48	4.54	0.67	4.51	0.56	0.948
32. โรงเรียนเป็นศูนย์กลางให้บริการชุมชน ศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพครบ วงจร ศูนย์กีฬา เพื่อบริการชุมชนในการแสวงหาความรู้	4.44	0.64	4.21	0.84	4.46	0.56	3.363*
33. จัดให้มีป้ายนิเทศ กำแพงข้อมูล ข้อความรณรงค์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม กับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน	3.86	0.64	4.13	0.74	4.38	0.55	15.500**
34. มีพื้นที่สำหรับออกกำลังกาย เพื่อให้นักเรียนได้เล่นอย่างอิสระและมี มุมพักผ่อนที่เพียงพอ	4.08	0.88	3.90	0.79	4.33	0.68	8.468**
ด้านการมีส่วนร่วม	4.14	0.30	4.24	0.49	4.26	0.38	1.867
35. มีการให้บริการวิชาการสำหรับนักเรียนและครูจากโรงเรียนขนาด เล็กและโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง	4.14	0.35	3.93	0.93	4.19	0.55	3.869*
36. มีเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียน มาตรฐานสากลการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยหรือสถาบัน อุดมศึกษา	4.06	0.84	4.20	1.14	4.29	0.81	1.315

ตาราง 18 (ต่อ)

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 – 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
37. มีประสบการณ์ความร่วมมือจากครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือองค์กรทั้งใน-นอกท้องถิ่น ในด้านการให้ความร่วมมือ สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน	4.14	0.35	4.05	0.56	4.21	0.55	2.328
38. มีการส่งเสริม สนับสนุนและการประสานงานการจัดการศึกษา ของบุคคล องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา	4.04	0.57	4.26	0.66	4.28	0.62	3.050*
39. มีการจัดให้มีแผนในการระดมทรัพยากร เพื่อเอื้อประโยชน์แก่การจัดการศึกษาของโรงเรียน และมีแนวทางการนำทรัพยากรที่ได้ไปพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	4.06	0.74	4.61	0.49	4.42	0.57	12.259**
40. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานจากทุกภาคส่วน	4.20	0.57	4.26	0.63	4.20	0.58	0.282
41. ประสบความสำเร็จมีมือกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	4.32	0.47	4.33	0.60	4.21	0.57	1.299

ตาราง 18 (ต่อ)

	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						F
	ต่ำกว่า 5 ปี		5 - 10 ปี		10 ปีขึ้นไป		
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล							
42. มีการนำปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในชุมชน มาช่วยเสริมในการจัดการเรียนการสอน	3.94	0.82	4.21	0.73	4.17	0.69	2.388
43. โรงเรียนและภาคีเครือข่ายร่วมกันประเมินแผน กระบวนการ ผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ	3.98	0.38	4.21	0.64	4.44	0.58	13.799**
44. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานไปยังชุมชน ภาคี เครือข่ายทุกภาคส่วน	4.32	0.62	4.34	0.75	4.31	0.67	0.055
45. ประกาศเกียรติคุณ/มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ การดำเนินงานของโรงเรียน	4.30	0.61	4.18	0.67	4.11	0.79	1.376
รวมเฉลี่ย	4.14	0.30	4.24	0.49	4.26	0.38	4.204*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 18 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เป็นรายชื่อในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการบริหารจัดการ ข้อ 1 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อ 2, 7 และข้อ 9 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ด้านการจัดการเรียนรู้ ข้อ 17, 18, 22, 27 และข้อ 28 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อ 20 และข้อ 23 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ข้อ 29, 33 และข้อ 34 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อ 30 และข้อ 35 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ด้านการมีส่วนร่วม ข้อ 39 และข้อ 43 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ข้อ 35 และข้อ 38 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ปรากฏดังตาราง 19 ถึงตาราง 22 ดังนี้

ตาราง 19 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของ
โรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
ด้านการบริหารจัดการ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ให้ชุมชน คณะกรรมการเข้ามามีส่วนร่วมในการประกัน คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มากขึ้น	7	20.59	1
2. โรงเรียนควรรายงานผลการประกันคุณภาพให้ผู้มีส่วน เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่องทุกปี	6	17.65	2
3. ควรมีการส่งเสริมความร่วมมือของเครือข่ายผู้ปกครองและ สถานศึกษาให้มากขึ้น	5	14.71	3
4. ควรมีการพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ให้มากขึ้น	4	11.76	4
5. ควรมีการพัฒนาการจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียนดี ประจำ ตำบล	4	11.76	5
6. ควรมีการจัดทำระบบสารสนเทศของนักเรียนในโรงเรียน เพื่อให้สะดวกต่อการติดตามช่วยเหลือ	3	8.82	6
7. ควรมีการจัดทำปฏิทินการนิเทศอย่างเป็นระบบและ มีการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	3	8.82	7
8. ควรมีการติดตามประเมินการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีอย่างต่อเนื่อง	2	5.88	8
รวม	34	100	-

จากตาราง 19 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน
ของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านการบริหาร
จัดการ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ให้ชุมชน คณะกรรมการเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียนให้มากขึ้น รองลงมาคือ โรงเรียนควรรายงานผลการประกันคุณภาพให้ผู้
มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่องทุกปี

ตาราง 20 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของ
โรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านการจัดการ
เรียนรู้

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ควรมีการพัฒนาการใช้สื่อในการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น	13	12.50	1
2. ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยดูความสามารถและความถนัดของผู้เรียน	12	11.54	2
3. ควรมีการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีให้กับครู มากขึ้น	12	11.54	3
4. ควรพัฒนาครูให้ตรงกับวิชาที่สอนหรือตรงกับความถนัดของครู	10	9.62	4
5. ควรมีการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น	8	7.69	5
6. ควรมีกิจกรรมหรือ โครงการที่พัฒนาทักษะการสื่อสารของนักเรียนโดยการเชื่อมโยงกับการชุมชน	6	5.77	6
7. ควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียนให้มีความสุขและน่าสนใจมากขึ้น	6	5.77	7
8. ควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียนให้มีความสุขและน่าสนใจมากขึ้น	6	5.77	8
9. ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีการสร้างสื่อในการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจ	5	4.81	9
10. ควรเน้นกิจกรรมเพื่อนสอนเพื่อน พี่สอนน้องให้มากขึ้น	5	4.81	10
11. ควรมีหน่วยงานที่คอยช่วยเหลือนักเรียนที่อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้	5	4.81	11
12. ควรมีการพัฒนาสื่อหรือเทคโนโลยีให้ทันสมัยมากขึ้น	3	2.88	12
13. ควรมีการประชุมตรวจสอบผลการเรียนระดับห้องเรียนทุกครั้ง	2	1.92	13
14. ควรมีโครงการพัฒนากิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรีหรือกีฬาให้มากขึ้นเพื่อพัฒนาโรงเรียนให้ห่างไกลยาเสพติด	1	0.96	14
รวม	104	100	-

จากตาราง 20 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านการจัดการเรียนรู้ ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรมีการพัฒนาการใช้สื่อในการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น รองลงมาคือ ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยดูความสามารถและความถนัดของผู้เรียน ควรมีการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีให้กับครูมากขึ้น

ตาราง 21 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ควรเพิ่มการสนับสนุนอุปกรณ์เทคโนโลยีให้กับโรงเรียนขนาดเล็กเช่นเครื่องคอมพิวเตอร์ และระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย	13	3.24	1
2. ควรเพิ่มห้องเรียนที่เป็นห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้เข้าถึงข้อมูลที่เร็วขึ้น	8	23.53	2
3. โรงเรียนมีการจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อนักเรียนแต่ยังขาดความสวยงาม ควรมีการปลูกดอกไม้ประดับกับต้นไม้บ้าง	4	11.76	3
4. ป้ายคำขวัญต่างๆควรมีกำหนดเวลาในการเปลี่ยนให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ	4	11.76	4
5. ควรพัฒนาโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางของข้อมูลหรือการเรียนรู้ภายในชุมชนมากขึ้น	3	8.82	5
6. ควรมีการจัดกิจกรรมสัมมนาการนอกเวลาเรียนเพิ่มขึ้น	2	5.88	6
รวม	34	100	-

จากตาราง 21 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรเพิ่มการสนับสนุนอุปกรณ์เทคโนโลยีให้กับโรงเรียนขนาดเล็กเช่นเครื่องคอมพิวเตอร์ และระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย รองลงมาคือ

ควรเพิ่มห้องเรียนที่เป็นห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้เข้าถึงข้อมูล
ที่เร็วขึ้น

ตาราง 22 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน
ของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
ด้านการมีส่วนร่วม

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ควรมีการจัดโครงการดูงานโรงเรียนอื่นที่มีการจัดการ เรียนการสอนที่มีคุณภาพแก่ครู	12	24.49	1
2. ควรมีการจัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูใน โรงเรียนที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกัน	10	20.41	2
3. ควรมีผู้ทรงคุณวุฒิมาช่วยให้ความรู้แก่ครูเกี่ยวกับการ เรียนการสอนเพิ่มขึ้น	9	18.37	3
4. ควรมีการผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเรียนการ สอนมากขึ้น	7	14.29	4
5. ควรมีแนวทางที่ชัดเจนมากขึ้นในการนำทรัพยากรที่ได้ ไปพัฒนาส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และโปร่งใส	6	12.24	5
6. เปิดโอกาสให้สถานศึกษาในระดับที่สูงกว่าเข้ามาแนะ แนวการศึกษาให้นักเรียน	3	6.12	6
7. จัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานในการ พัฒนาแหล่งเรียนรู้	2	4.08	7
รวม	49	100	-

จากตาราง 22 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพ
การบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
ด้านการมีส่วนร่วม ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ควรมีการจัดโครงการดูงานโรงเรียนอื่นที่มีการจัดการ
เรียนการสอนที่มีคุณภาพแก่ครู รองลงมาคือ ควรมีการจัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู
ในโรงเรียนที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผู้วิจัยได้นำเสนอหัวข้อตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบล ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารกับครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 แตกต่างกัน
2. ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 4 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งมีจำนวน 37 โรงเรียน โดยแยกเป็นผู้บริหารจำนวน 74 คน และครูจำนวน 418 คน รวมทั้งหมดจำนวน 492 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู สำหรับผู้บริหารใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนครูใช้การสุ่มตัวอย่างโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 148) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คน ซึ่งแบ่งประชากรโรงเรียนดีประจำตำบลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ออกเป็นกลุ่มย่อยแบบแบ่งกลุ่ม โดยจัดเข้ากลุ่มกระจายตามอำเภอต่าง ๆ ในแต่ละอำเภอจำแนกประชากรออกเป็นกลุ่มย่อยในลักษณะชั้นภูมิ ประกอบด้วยผู้บริหารและครูกรณีผู้บริหารใช้ประชากรจำนวน 74 คน ส่วนครูใช้การสุ่มจากประชากรครู โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan ; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2542 : 148) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 214 คน แล้วทำการสุ่มให้กระจายไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลากร่วมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 288 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยโดยปรึกษาคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ไม่ใช่ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ผลปรากฏว่า แบบสอบถามจำนวน 45 ข้อ ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด โดยมีค่า r อยู่ระหว่าง 1.942-6.437 นำข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกเข้าเกณฑ์ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของ ครอนบาค ผลปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9753

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม โดยส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง นำแบบสอบถามไปยังโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 288 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้จำนวน 288 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หากค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง
2. การศึกษาสภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง การแปลผลความหมายของค่าเฉลี่ย
3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 วิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่า Independent Samples t-test กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
4. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบลที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน โดยการวิเคราะห์ค่า F-test เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ กำหนดค่าสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05
5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยจัดคำตอบประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่หากค่าร้อยละเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบคำอธิบาย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 สรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้

1.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเช่นกัน โดยด้านการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการ

1.2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยด้านการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการเรียนรู้

2. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สรุปลผลการวิจัย ได้ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้

2.2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วม สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้

2.3 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ที่มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้และด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ในด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารและครูที่มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไปกับต่ำกว่า 5 ปี และประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไปกับ 5-10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน และด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารและครูที่มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไปกับ 5-10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ดังนี้

5.1 ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนควรให้ชุมชน คณะกรรมการเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มากขึ้น รายงานผลการประกันคุณภาพให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่องทุกปี

5.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนควรมีการพัฒนาการใช้สื่อในการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยดูความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน และควรมีการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีให้กับครูมากขึ้น

5.3 ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โรงเรียนควรเพิ่มการสนับสนุนอุปกรณ์เทคโนโลยีให้กับโรงเรียนขนาดเล็กเช่นเครื่องคอมพิวเตอร์ และระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย และเพิ่มห้องเรียนที่เป็นห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้เข้าถึงข้อมูลที่เร็วขึ้น

5.4 ด้านการมีส่วนร่วม โรงเรียนควรมีการจัดโครงการดูงานโรงเรียนอื่นที่มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพแก่ครู และมีการจัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูในโรงเรียนที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ทั้ง 4 ด้าน มีประเด็นที่ค้นพบ ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. จากการศึกษาคำความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล เป็นนโยบายที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนที่จะลดช่องว่างระหว่างโรงเรียนชนบทและโรงเรียนในเมือง เพื่อให้เด็กและเยาวชนที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นชนบท ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและรองรับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งทางด้านคุณภาพ โอกาส และการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น อีกทั้งหน่วยงานภาครัฐได้กำหนดแนวทางการดำเนินการที่ชัดเจนและจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้กับโรงเรียน น่าจะส่งผลให้ผู้บริหารและครูมีแนวทางในการปฏิบัติที่ดีและมีความพอใจในระดับมากด้วย จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากด้วย อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 9-10) ตระหนักในความสำคัญในการปฏิบัติงานรองรับกรอบการพัฒนาการศึกษาตามแนวทางปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองดังกล่าว และหลักการพัฒนาด้านคุณภาพ โอกาสและการมีส่วนร่วมจึงกำหนดนโยบายโครงการ “โรงเรียนดีประจำตำบล” เพื่อดำเนินการพัฒนา “โรงเรียนคุณภาพ” ในท้องถิ่นชนบทให้มีความพร้อมสามารถให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ และเอื้อต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาพิเศษ ตลอดจนเป็นศูนย์รวมการบริการ และเป็นแหล่งการเรียนรู้ของชุมชน โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ มีความเชื่อมั่นศรัทธาส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียน นำไปสู่การลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง การสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน โดยโรงเรียนและชุมชนสามารถจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ภาพความสำเร็จของโรงเรียนดีประจำตำบลที่ว่า “โรงเรียนน่าอยู่ ครูดี นักเรียนมีคุณภาพ ชุมชนร่วมใจ ใช้ประโยชน์ร่วมกัน” และเพื่อพัฒนาโรงเรียนระดับตำบลในชนบทให้เป็น “โรงเรียนคุณภาพ” มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งทั้งทางด้านวิชาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาสุขภาพอนามัย การเรียนรู้อาชีพ และกิจกรรมบริการชุมชนอย่างมีคุณภาพ เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพสำหรับนักเรียนในท้องถิ่นชนบท ส่งเสริมความร่วมมือ หรือการมีส่วนร่วมจากชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน นำไปสู่ความเข้มแข็งของโรงเรียนและ

รองรับการกระจายอำนาจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิตตา สมุดความ (2553 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษา ผลการดำเนินงานวิชาการตามแนว การบริหาร โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นต่อผลการดำเนินงานตามแนวการบริหาร โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็กในภาพรวมอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ ด่านเดชา (2543) ที่ศึกษาทักษะการบริหารงานและประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าทักษะการบริหารงานของผู้บริหาร โดยรวมทั้งสาม ด้านอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ ดิศหะ (2542) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การ บริหารโรงเรียนโครงการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานประถมศึกษา อำเภอ บ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน พบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นส่วนใหญเห็นว่าการปฏิบัติในด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ความพร้อมของโรงเรียนมีแผนผังเต็มรูปแบบ อุปกรณ์การสอน ครบ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดซื้อ ความพร้อมของบุคลากร การมีส่วนร่วมของท้องถิ่นใน การจัดการศึกษา มีการวัดและประเมินผลการศึกษาตามระเบียบ การวัดผล การเป็นที่ยอมรับของ ผู้นำท้องถิ่นและชุมชน การตั้งคณะกรรมการพิจารณาจัดหาทุนการศึกษา และสอดคล้องกับ งานวิจัยของคอน ไชยดวง (2545 : 45) ที่ได้ศึกษาอนาคตภาพการบริหารบุคลากร โรงเรียนเอกชนใน จังหวัดเชียงราย เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการบริหารงานบุคลากรและการศึกษาอนาคตภาพ การบริหารงานบุคลากร โรงเรียนเอกชนจังหวัดเชียงราย ระหว่างปีการศึกษา 2545– 2550 ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา พบว่า การวางแผนกำลังคน การสรรหา บุคลากร การคัดเลือกการพัฒนาบุคลากรและการประเมินบุคลากรของโรงเรียนเอกชนในจังหวัด เชียงรายได้ดำเนินการและมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ได้แก่การเตรียมความพร้อมบุคลากร เพื่อความเจริญก้าวหน้าของงานและการขยายตัวของโรงเรียนในอนาคตมีการถ่ายทอดข่าวสารและ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อช่วยให้บุคลากรได้เข้าใจนโยบายและเป้าหมายของโรงเรียนและการ ประเมินบุคลากร โดยผู้บริหารเป็นผู้ประเมินโดยยึดหลักเป้าหมายและมาตรฐานตามเกณฑ์ของ โรงเรียนและแผนงานเป็นหลัก

2. จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพ การบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูมีบทบาทหน้าที่ต่างกัน ส่งผลต่อการดำเนินการต่าง ๆ ย่อมแตกต่างกันด้วย ผู้บริหารซึ่งเป็นบุคคลที่ต้องบริหารจัดการในทุกเรื่องของกิจการในโรงเรียน เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีคุณธรรม มีเหตุผล มีความรู้ทางการศึกษา

เป็นผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความสามารถทางการบริหาร มีการวางแผน กลยุทธ์ มีความสามารถ ในการระดมทรัพยากรและบริหารทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ รู้จักนำเอานวัตกรรมและเทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนเก่ง ดี และมีความสุข อีกทั้งยังต้อง ดำเนินงานตามนโยบายและงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย สนับสนุนแนวคิดของผู้บังคับบัญชา ซึ่งนักการศึกษาถือว่า (เขาวเรศ วงศ์ปาลีย์, 2544 : 24) ผู้บริหารจะมีบทบาทหน้าที่ในหลายด้าน ได้แก่ บทบาทในฐานะผู้นำ บทบาทในการจัดและดำเนินงานในหน่วยงาน บทบาทในการพัฒนา บุคลากร บทบาทด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น ส่วนครุมีบทบาทหลักในงานปฏิบัติการสอนและ งานส่งเสริมการสอน จากบทบาทหลักดังกล่าว จึงทำให้ผู้บริหารและครู ซึ่งมีสถานภาพตำแหน่ง แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงาน โรงเรียนตีประจำตำบลแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีพันธ์ สุจันทร์แสง (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานของผู้บริหารในโรงเรียนดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า ริหารได้ส่งเสริม มอบหมายให้คำปรึกษาแนะนำ จัดดำเนินการให้มีผู้รับผิดชอบ รวมทั้งให้ คณะครูมีส่วนร่วมในการพิจารณาคงตนเอง ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความถนัด ความสามารถในการสอนและงานที่ได้มอบหมาย และผู้บริหารได้พยายามประสัมพันธ์โรงเรียนให้ ชุมชนได้รับทราบการพัฒนาในทุกด้านของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีไพร ลังกาแก้ว (2552) ที่ได้ศึกษาสภาพและปัญหาทางวิชาการใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลนคร เชียงราย จังหวัดเชียงรายที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการนิเทศ งานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา วงษ์กันยา (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามสภาพในการ ทำงาน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 และ สอดคล้องกับงานวิจัยของเพียรพันธุ์ กิจพาณิชย์เจริญ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต หนองแขม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551 จำนวน 199 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูและผู้บริหาร สถานศึกษามีความเห็นต่อสมรรถนะในการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งโดยรวมและ รายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของ โรงเรียนตีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ที่มีประสบการณ์ ในการปฏิบัติงานต่างกัน พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้

อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความเชื่อว่าการกระทำหรือปฏิบัติอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดความรู้ ความชำนาญอย่างมีคุณภาพมากกว่า น่าจะเป็นผลให้ผู้มีประสบการณ์ในเรื่องใด ๆ มากกว่าย่อมจะเป็น โอกาสและความสามารถที่ดีกว่าในการปฏิบัติงาน ยิ่งในปัจจุบันนี้สังคมและวัฒนธรรมเปลี่ยนไป การศึกษาทำให้มีความคิดมากขึ้น ในมุมมองของการได้สัมผัสใกล้ชิดในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครู ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป เป็นผู้ที่มีสมรรถนะ มีการรับรู้และเข้าใจในระบบการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบลเป็นอย่างดี ผู้บริหารจะมีการใช้ประสบการณ์ผู้นำในการแก้ปัญหาโดยอาศัยข้อมูลจากประสบการณ์การแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอนและใช้ข้อมูลจำนวนมากเพื่อให้ได้คำตอบที่ดีที่สุดในการพัฒนาปรับปรุงสถานศึกษา ซึ่งต่างจากผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 -10 ปี และต่ำกว่า 5 ปี ที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบลน้อยกว่าและยังต้องพัฒนาสมรรถนะในการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบลให้มากขึ้น ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 -10 ปี และต่ำกว่า 5 ปี ยังเป็นช่วงของการปรับตัวและการเรียนรู้เกี่ยวกับระบบการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบล สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตยา วงษ์กันยา (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 232 คน พบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ มีปัญหาในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ จำแนกตามสภาพในการทำงาน วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาในการจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของเพียรพันธุ์ กิจพาณิชย์เจริญ (2552 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความเห็นต่อสมรรถนะในการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ดังนี้

4.1 ด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนควรให้ชุมชน คณะกรรมการเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มากขึ้น รายงานผลการประกันคุณภาพให้ผู้มีส่วน

เกี่ยวข้องกับอย่างต่อเนื่องทุกปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารจัดการปัจจุบันต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการโดยการให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนเกี่ยวแนวทางการจัดการศึกษา สอดคล้องกับธีระ รุญเจริญ (2545 : 49) กล่าวว่า การบริหารการศึกษาเป็นการถ่ายโอนอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบและการตัดสินใจจากส่วนกลาง หรือศูนย์รวมอำนาจไปสู่ส่วนต่าง ๆ ขององค์กรหรือตามระดับชั้นขององค์กร โดยให้ทุกส่วนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการบริหารการศึกษา

4.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนควรมีการพัฒนาการใช้สื่อในการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยดูความสามารถ ความถนัดของผู้เรียน และควรมีการพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีให้กับครูมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การเรียนการสอนที่มีจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งผู้ผลิตและผู้ใช้สื่อต้องมีความรู้ความเข้าใจในสื่อเป็นอย่างดี สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 25) กล่าวว่าถึงบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนด้านการจัดการเรียนรู้ว่า ควรส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การวัดผลประเมินผล และการวิจัยพัฒนาศักยภาพครูทั้งระบบอย่างต่อเนื่อง

4.3 ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม โรงเรียนควรเพิ่มการสนับสนุนอุปกรณ์เทคโนโลยีให้กับโรงเรียนขนาดเล็กเช่นเครื่องคอมพิวเตอร์ และระบบอินเทอร์เน็ตไร้สาย และเพิ่มห้องเรียนที่เป็นห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ให้มากขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้เข้าถึงข้อมูลที่เร็วขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนดีประจำตำบลนั้น รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้โรงเรียนดีประจำตำบลจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้มีบรรยากาศน่าอยู่ น่าเรียน เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 25-26) กล่าวว่าส่งเสริมให้โรงเรียนดีประจำตำบลจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้มีบรรยากาศน่าอยู่ น่าเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริมให้โรงเรียนดีประจำตำบลพัฒนาปรับปรุงภูมิทัศน์ บรรยากาศ สิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน

4.4 ด้านการมีส่วนร่วม โรงเรียนควรมีการจัดโครงการศึกษาดูงาน โรงเรียนอื่นที่มีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพแก่ครู และมีการจัดการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูในโรงเรียนที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การร่วมมือประสานงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากในการบริหาร เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนาตนเองในส่วนที่บกพร่องอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยให้เกิดความสำเร็จพร้อมทั้งบรรลุประสงค์ขององค์กร สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 25) จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ

กระทรวงมหาดไทยในการสนับสนุนโรงเรียนดีประจำตำบล ดูแล และการส่งเสริมความร่วมมือของเครือข่ายผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรภาครัฐ และเอกชนประสานหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ เช่น ชุมชน เอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการระดมทรัพยากร

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จึงขอเสนอแนะโดยสรุป ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมและรายด้านมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ดังนั้น โรงเรียนควรจัด โครงการ/กิจกรรม ที่ส่งผลให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อองค์กรจะประสบความสำเร็จและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ผู้บริหารควรพิจารณา และตรวจสอบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อคุณลักษณะทั้ง 4 ด้าน โดยนำมาพัฒนาตนเองในส่วนที่บกพร่องเพื่อให้การบริหารงานสถานศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ส่งเสริมการปฏิรูปการศึกษาต่อไป

3. ผู้บริหารควรพัฒนาความก้าวหน้าของตนเองอยู่เสมอ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาปรับปรุงงานการบริหารของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบล ที่มีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายรูปแบบ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ หรือใช้หลายรูปแบบรวมกัน

2. ควรทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับผู้บริหารและครูในสถานศึกษา ความ คิดเห็นของบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง เช่น นักการภารโรง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน เพราะอาจจะช่วยให้ค้นพบข้อแตกต่างเกี่ยวกับคุณลักษณะหลายๆด้านของผู้บริหารสถานศึกษา

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2541). การพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). การปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2549). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : คุรุสภา.
- _____. (2553). คู่มือการดำเนินงานโรงเรียนดีประจำตำบลตามโครงการโรงเรียนดีประจำตำบล. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2554). คู่มือประเมินเพื่อพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบลสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. เอกสารอัดสำเนา.
- กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์. 2538. การบริหารกิจการนักเรียน เล่ม 1. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- จักรกฤษณ์ นรนิติผดุงการ. (2541). การจัดการพัฒนาสังคม. เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการ จัดการพัฒนาสังคม. กรุงเทพฯ : คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บুক พอยท์.
- ชลิตตา สมุดความ. (2553). ผลการดำเนินงานวิชาการตามแนวการบริหารโรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลาเขต 3. สารนิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- คอน ไชยดวง. (2545). อนาคตภาพการบริหารบุคลากรโรงเรียนเอกชนในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏ เชียงราย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2545). สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- นิตยา วงษ์กันยา. (2552). การศึกษาปัญหาและความต้องการในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- บุญชม ศรีสะอาด.(2545).วิธีการสร้างสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2542). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.
พิมพ์ครั้งที่ 2. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- แผน น้ำจันทร์. (2548). ความพร้อมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบนเส้นทางผ้าไหม :
ศึกษาเฉพาะกรณี จังหวัดขอนแก่น. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิต
พัฒนบริหารศาสตร์.
- เพียรพันธุ์ กิจพาณิชย์เจริญ. (2552). สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหาร
การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ไพฑูรย์ ดิตตะ. (2542). การบริหารโรงเรียนโครงการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานประถมศึกษา
อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหาร
การศึกษา). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และคนอื่น ๆ . (2542). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เขาวเรศ วงศ์ปาลีย์. (2544). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี.
- ระพล สภารัตน์. (2541). สภาพการดำเนินงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษา จังหวัดเชียงราย ตามเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูสภา.
การค้นคว้าแบบอิสระ ศษ.ม.(บริหารการศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วราภรณ์ วิริยะคุปต์. (2544). กระบวนการวางแผนการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาการบริหาร
การศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิมลพรรณ บุญรักษาทรัพย์. (2548). การบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กาญจนบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2545).ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ชุมนุมอุตสาหกรรมและการพิมพ์.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2542). การบริหาร หลักการและทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.

- ศรีพันธ์ สุจันทร์แสง. (2540). การบริหารงานของผู้บริหารในโรงเรียนดีเด่น สังกัดสำนักงานการ
 ประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา) เชียงใหม่ :
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศรีไพร ลังกาแก้ว. (2552). สภาพและปัญหาการนิเทศวิชาการภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
 เทศบาลนครเชียงราย จังหวัดเชียงราย. สารนิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาการบริหารการศึกษา).
 เชียงราย : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- ศิวพร เรืองใจ. (2546). ความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการท่องเที่ยวเชิง
 วัฒนธรรม : ศึกษาเฉพาะกรณี องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกกรัง อำเภอเมือง จังหวัด
 อุทัยธานี. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาการบริหารการพัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : สถาบัน
 บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมคิด บางโม. (2540). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : วิทยาพัฒนา.
- สมศักดิ์ ด่านเดชา. (2544). ทักษะการบริหารงาน และประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของ
 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา).
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2552). หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 ปัญญาชน.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2546). คุณลักษณะและทักษะของบุคลากรทางการศึกษาที่เอื้อต่อการปฏิรูป
 การศึกษา. บทความวิจัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
 กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. (2554). รายงานผลการพัฒนาคุณภาพ
 การศึกษา. บุรีรัมย์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-
 2561). กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- เสนาะ ดิยาวี. (2543). หลักการบริหาร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนุชิต วรรณสุทธิ. (2546). ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาเมื่อ
 อาชีพในอนาคต สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (สาขาการบริหาร
 การศึกษา). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- Barnard, C. I. (1996). **The Function of the Executive**. Massachusetts : Harvard University.
- Chester, B. P. (1966). "The Development of Professional Identity in Student Affairs Administration." **Dissertation Abstracts International**. 12(3) : 325-326.
- Pill, P. J. (2000). "Creating an Autonomous School Community : School-based Management in Korea." **Dissertation Abstracts International**. 57(7) : 2769-A.
- Faber, C. F. & Gillbert., F. S. (1970). **Elementary School Administration**. New York : Holt Rinehart & Winston.
- Nickelson, P. P. & Hanson, K. H. (1957). **Elementary School Administration**. New York : Holt Rinehart & Winston.
- Sergiovanni, T. J. (1980). **Educational Governance Administration**. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice -Hall.
- Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education**. New York : McGraw Hill.
- Kenneth, L. (1998). **Forms and Effects of School Based Management : A Review Education Policy**. New York : The Free Press.
- Myers, D. (1997). **School-based Management ; Program Quality and Student Achievement**. Doctoral Dissertation, University of Alberta.
- Simon ,H. A. (1976). **Administration Behavior : A Study of Decision-making Process in Organization**. New York : The Free Press.
- Smith , H. B. (1970). "Descriptions of Effective and Ineffective Behavior of School Principals." **Dissertation Abstract International**. 60(11) : 350-A.
- Sparks, M. H. (1960). "A Study of the Relationship between the Leader Behavior of Principle and Organization Outputs of High Schools in North Carolina." **Dissertation Abstract International**. 35(3) : 20-A.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

รหัสแบบสอบถาม

--	--	--	--

1 2 3 4

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วม แบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open form) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 เท่านั้น จึงไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด เป็นการแสดงความคิดเห็นของแต่ละท่าน ที่มีสถานภาพแตกต่างกัน

3. ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามครั้งนี้ จะเสนอผลในภาพรวม ไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่อย่างใดจึงขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริง เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาต่อไป

ขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

นางณัฐวดี จันทร์ศรีจักร

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. สถานภาพตำแหน่ง
 - 1.1 () ผู้บริหาร
 - 1.2 () ครู
2. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
 - 2.1 () ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี
 - 2.2 () ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5-10 ปี
 - 2.3 () ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 10 ปีขึ้นไป

แบบสอบถาม สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล

สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 แบบสอบถามมีจำนวน 37 ข้อ โดยศึกษาประเด็นและข้อคำถามที่กำหนดให้แล้วตอบข้อคำถามทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่สอดคล้องตามความเป็นจริง ในแต่ละข้อเพียง 1 คำตอบ

ความหมายของระดับความคิดเห็นมีดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานโรงเรียนดีประจำตำบล

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารจัดการ						
1.	มีการทำความตกลงเป็นบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสนับสนุนดูแลโรงเรียน					
2.	มีการจัดองค์กร โครงสร้าง และระบบการบริหารงานที่มีความคล่องตัวสูง					
3.	มีการจัดทำแผนพัฒนาโรงเรียนดีประจำตำบล ระยะ 4 ปี					
4.	มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี					
5.	มีการจัดทำแผนการนิเทศ และประเมินอย่างต่อเนื่อง					
6.	ดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเข้มแข็ง เพื่อให้เห็นถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาสู่โรงเรียนคุณภาพอย่างต่อเนื่อง					
7.	มีการจัดทำเว็บไซต์ของโรงเรียนดีประจำตำบล					
8.	มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
9.	มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ PDCA					
10.	มีการจัดเก็บและพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมและทันต่อการใช้งาน					
ด้านการเรียนรู้						
11.	มีการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น					
12.	มีการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง และเน้นการคิดวิเคราะห์ด้วยการเรียนแบบโครงงาน หรือการเรียนโดยการแก้ปัญหา					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
13.	มีการส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออกเชิงสร้างสรรค์โดย กระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับการบริการ หรือพัฒนาชุมชน					
14.	มีการส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ โดยกระบวนการ หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อมโยงกับการ บริการหรือพัฒนาชุมชน					
15.	มีการจัดการความรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้					
16.	มีการกิจกรรมที่เน้นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสาระ เน้นความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ยึดไหว้ ทักทาย					
17.	มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี เพื่อส่งผล ให้ปลอดสารเสพติดในโรงเรียน					
18.	มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อให้ความช่วยเหลือนักเรียนที่อ่านไม่ ออก-เขียนไม่ได้ โดยกำหนดให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ					
19.	มีการจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมทั้งในและนอกชั่วโมงเรียน โดย ใช้วิธีการและสื่อเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม					
20.	มีการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อช่วยเหลือนักเรียน เช่น เพื่อนสอน เพื่อนพี่สอนน้อง					
21.	มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาด้านการเรียนของ นักเรียนเป็นรายบุคคล					
22.	จัดกิจกรรมอย่างหลากหลายทั้งด้านวิชาการ ศิลปะ ดนตรี กีฬา ฯลฯ ตามความสนใจของนักเรียน					
23.	มีการจัดให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในทำกิจกรรมที่ ส่งเสริมให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้					
24.	มีการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์เป็นพิเศษ เพื่อยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับนักเรียนปกติ และนักเรียนที่มี ความสามารถพิเศษ					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
25.	มีการจัดให้มีการเสวนาเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสำหรับปีการศึกษาต่อไป					
26.	มีการจัดให้มีคลินิกกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักเพื่อช่วยเหลือนักเรียน					
27.	มีการสร้างและพัฒนาเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียน					
28.	มีการตรวจสอบการประเมินผลการเรียนระดับห้องเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก					
ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม						
29.	มีการสร้างบรรยากาศของโรงเรียนสะอาด ภูมิทัศน์สวยงาม ปลอดภัย เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระต่างๆ					
30.	อาคารเรียน อาคารประกอบจัดให้มีห้องเรียน ห้องสุขา ห้องสมุด 3 ดี ห้องปฏิบัติการ ทางภาษา วิทยาศาสตร์ คอมพิวเตอร์ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์เพียงพอ และมีระบบการใช้อย่างคุ้มค่า					
31.	มีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มีสัมพันธภาพที่ดีให้เอื้อต่อการเรียนรู้ การทำงาน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข					
32.	โรงเรียนเป็นศูนย์รวมให้บริการชุมชน ศูนย์การเรียนรู้งานอาชีพ อบรมวงจร ศูนย์กีฬา เพื่อบริการชุมชนในการแสวงหาความรู้					
33.	จัดให้มีป้ายนิเทศ คำขวัญ ข้อความรณรงค์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์ปัจจุบัน					
34.	มีพื้นที่สำหรับออกกำลังกาย เพื่อให้ให้นักเรียนได้เล่นอย่างอิสระ และมีมุมพักผ่อนที่เพียงพอ					
ด้านการมีส่วนร่วม						
35.	มีการให้บริการวิชาการสำหรับนักเรียนและครูจากโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียง					
36.	มีเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนดีประจำตำบล โรงเรียนมาตรฐานสากลการศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัยหรือสถาบันอุดมศึกษา					

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
37.	มีการประสานความร่วมมือจากครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือองค์กรทั้งใน-นอกท้องถิ่น ในด้านการให้ความร่วมมือ สนับสนุนการพัฒนาโรงเรียน					
38.	มีการส่งเสริม สนับสนุนและการประสานงานการจัดการศึกษา ของบุคคล องค์กร หน่วยงานและสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา					
39.	มีการจัดให้มีแผนในการระดมทรัพยากร เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ การจัดการศึกษาของโรงเรียน และมีแนวทางชัดเจนในการนำ ทรัพยากรที่ได้ไปพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพ ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ					
40.	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานจากทุกภาคส่วน					
41.	ประสานความร่วมมือกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้					
42.	มีการนำปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ใน ชุมชนมาช่วยเสริมในการจัดการเรียนการสอน					
43.	โรงเรียนและภาคีเครือข่ายร่วมกันประเมินแผน กระบวนการ ผล การดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ					
44.	เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานไปยังชุมชน ภาคี เครือข่ายทุกภาคส่วน					
45.	ประกาศเกียรติคุณ/มอบเกียรติบัตรแก่ผู้ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือการดำเนินงานของโรงเรียน					

ตอนที่ 3

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล
สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4

1. ด้านการบริหารจัดการ

.....

.....

.....

2. ด้านการเรียนรู้

.....

.....

.....

3. ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม

.....

.....

.....

4. ด้านการมีส่วนร่วม

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ตอบแบบสอบถาม

นางณัฐวดี จันทร์สรจักร

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๕๒

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๑๖ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบขอมอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณอำนวย พุทธชาติ

ด้วย นางณัฐวดี จันทรศรจักร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔ โดยมีรองศาสตราจารย์มาลินี จุโทปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอขอมอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๕๓

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านสตึก

ด้วย นางณัฐวดี จันทร์ศรจักร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการบริหารงานของโรงเรียนตีประจําตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจําจังหวัดบุรีรัมย์ เขต ๔ โดยมี รองศาสตราจารย์มาลิณี จุโฑปะมา เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางณัฐวดี จันทร์ศรจักร ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างสำหรับ กำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๕๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๕๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๕๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๕๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔

ด้วย นางณัฐวดี จันทร์ศรีจักร นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ สภาพการบริหารงานของโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๔ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นางณัฐวดี จันทร์ศรจักร
วันเดือนปีเกิด	วันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2515
สถานที่เกิด	112 หมู่ 14 ตำบลยะวีก อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	112 หมู่ 10 ตำบลกระเบื้อง อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสตึก ตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2528 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสตึก ตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2534 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสตึก ตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2540 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาจิตวิทยาและการแนะแนว สถาบันราชภัฏจันทรเกษม พ.ศ. 2545 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาการศึกษารัฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม พ.ศ. 2555 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์